

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
KVALITETS- OG
TILSYNSSTYRELSEN

Tilsynsberetning 2014

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen

ISSN 2596-6626

Forord

Tilsynsberetningen sammenfatter Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens aktiviteter i 2014 i relation til det faglige og det økonomiske tilsyn på tværs af de enkelte uddannelses- og institutionsområder.

Styrelsens indtryk fra gennemførte tilsyn og fra dialog med repræsentanter for de enkelte uddannelsessektorer er, at skolerne og institutionerne generelt arbejder målrettet med at udvikle kvaliteten i uddannelserne, og at der er en øget opmærksomhed mod at styrke det lokale kvalitetsarbejde blandt andet ved løbende brug af evalueringer og data.

Det er ligeledes styrelsens indtryk, at skolerne og institutionerne generelt er opmærksomme på regeloverholdelse og arbejder for en effektiv drift af institutionerne. På området for arbejdsmarkedsuddannelser har styrelsen konstateret en positiv udvikling med langt færre og mindre alvorlige enkeltsager end tidligere. Det økonomiske tilsyn har vist, at institutioner og skoler overordnet set anvender tilskuddet inden for tilskuddets formål, og at tilskuddet forvaltes effektivt i overensstemmelse med reglerne herfor. Enkelte institutioner har været udfordrede, blandt andet i forhold til at sikre institutionens fortsatte drift. Styrelsen har iværksat en tæt opfølgning af disse institutioner. På øvrige tilsynsområder har det vist sig nødvendigt at foretage særskilt opfølgning over for en række institutioner, hvis vedtægter ikke på alle punkter har været i overensstemmelse med reglerne herfor. Ligeledes er der sket opfølgning over for en række udbydere af gymnasiale uddannelser i relation til det fleksible klasseloft på 28 elever. Styrelsen vil på begge områder vejlede nærmere om reglerne i 2015.

Tilsynet har i 2014 blandt andet fokuseret på videreudviklingen af det statslige kvalitetstilsyn på folkeskole- og erhvervsuddannelsesområderne som opfølgning på folkeskolereformen "Et fagligt løft af folkeskolen" og erhvervsuddannelsesreformen "Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser". Styrelsen arbejder i dialog med de enkelte sektorer med at udvikle nye indikatorer for de politisk fastsatte mål og med at skabe bedre dataunderstøttelse til brug for skolernes og institutionernes lokale arbejde med kvalitetsudvikling og resultatforbedring og til brug for kvalitetstilsynet. Herudover arbejder styrelsen med udvikling af det økonomiske tilsyn med det primære sigte at give tilsynet en mere proaktiv karakter, så det kan blive muligt at reagere tidligere på eventuelle udfordringer.

Styrelsen har fokus på at styrke dialogen og samarbejdet med de enkelte skoler og uddannelsessektorer i forbindelse med tilrettelæggelse og gennemførelse af tilsynet. Dialogen er med til at kvalificere tilsynet ved at skabe gennemsigtighed om tilsynets formål og metoder samt danne en fælles forståelse af udfordringer, der kan være. Det er af stor betydning for, at tilsynet også fremadrettet kan understøtte skolernes og institutionernes kvalitetsarbejde og kapacitetsopbygning.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, marts 2015

Indhold

Forord	3
1. Indledning (Dialogbaseret kvalitetstilsyn)	6
2. Det faglige kvalitetstilsyn m.v.	8
2.1 Folkeskolen	8
2.2 Frie grundskoler	10
2.3 Frie kostskoler	13
2.4 Gymnasiale uddannelser	14
2.5 Erhvervsuddannelser	17
2.6 Produktionsskolerne	19
2.7 Almen voksen- og efteruddannelse	20
2.8 Arbejdsmarkedsuddannelser	21
2.9 Danskprøver for voksne udlændinge	22
2.10 Statsborgerskabsprøven	23
3. Det økonomiske tilsyn	25
3.1. Det risikobaserede tilsyn	25
3.2 Tematisk tilsyn	29
3.3 Enkeltstilsyn	30
4. Øvrige områder	34
4.1 Vedtægter	34
4.2. Resultatkontrakter	36
4.3 A-kassernes administration af VEU-godtgørelse	38
4.4 Specialpædagogisk støtte (SPS)	39
Bilag 1: Vejledning af skoler og institutioner	40
Bilag 2: Styrelsens tilsynsområder	41

1. Indledning

(Dialogbaseret kvalitetstilsyn)

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen bidrager gennem tilsyn med uddannelser, skoler og institutioner til at opfylde Undervisningsministeriets mål om *fagligt stærke uddannelser til alle*. Tilsynet har fokus på skolernes og institutionernes resultater og opgavevaretagelse med henblik på at understøtte effektiv institutionsdrift og høj kvalitet. Tilsynet dækker knapt 1.200 selvejende uddannelsesinstitutioner, som årligt modtager mere end 30 mia. kroner i tilskud. Styrelsen fører endvidere tilsyn med udviklingen på landets godt 1.300 folkeskoler i tæt samarbejde med kommunerne, som har ansvaret for folkeskolen og kvaliteten i undervisningen.

Tilsynet tager udgangspunkt i, at kvalitetssikring og regeloverholdelse er et lokalt ansvar, der skal løftes af de enkelte skolars og institutioners ledelser og bestyrelser. Det lokale ansvar understøttes gennem det decentrale tilsyn, der udføres af blandt andet institutionernes revisorer, de tilsynsførende på de frie skoler og censorkorpset.

Styrelsens tilsynsaktiviteter beskrives i en årlig tilsynsplan og afrapporteres i en tilsynsberetning overfor de respektive uddannelsessektorer og øvrige interessenter. Nærværende beretning beskriver de gennemførte tilsynsaktiviteter i 2014 og er en opfølgning på de planlagte tilsynsaktiviteter, som fremgår af styrelsens [tilsynsplan for 2014-2015](#).

Styrelsen lancerede i marts 2014 [tilsynsstrategien "Dialogbaseret kvalitetstilsyn"](#). Strategien fastlægger den overordnede ramme for styrelsens tilsynsvirksomhed og har fokus på kvalitet i uddannelserne samt skolernes og institutionernes faglige og økonomiske resultater. Tilsynet skal i videst muligt omfang være baseret på fælles kendte og på forhånd fastlagte datakilder og indikatorer. Dialog anvendes i tilsynet som styringsredskab med det formål at fremme

kvalitetsarbejdet og effektiv institutionsdrift lokalt. Endvidere skal dialogen skabe gennemsigtighed og klarhed om tilsynets formål og metoder samt give styrelsen indsigt i den lokale kontekst.

Styrelsen lancerede desuden i 2014 en strategi for det [økonomiske tilsyn](#). Strategien bidrager til at understøtte en effektiv, velfungerende og udviklingsorienteret institutionsdrift. Strategien formidler formål, metoder og rammer for det økonomiske tilsyn samt identificerer fire strategiske indsatsområder.

Styrelsens tilsynsaktiviteter gennemføres inden for tre tilsynsspør:

Risikobaseret tilsyn

I det risikobaserede tilsyn følger styrelsen de enkelte uddannelses- og institutionsområders resultater med udgangspunkt i screeninger på udvalgte indikatorer. På baggrund af screeningerne foretager styrelsen en samlet risikovurdering af de enkelte skoler og institutioner. Skoler og institutioner, som viser tegn på vedvarende dårlige resultater, bliver udvalgt til tilsyn og nærmere dialog.

Tematisk tilsyn

Det tematiske tilsyn retter sig mod særskilte områder inden for eller på tværs af de enkelte uddannelses- og institutionsområder, hvor styrelsen vurderer, at der kan være risiko for, at skoler og institutioner er fagligt eller økonomisk udfordrede, eller hvor der kan være risiko for manglende regeloverholdelse.

Enkelt-sagstilsyn

Enkelt-sagstilsynet føres på baggrund af enkelte skolers og institutioners udfordringer relateret til fx økonomiske vanskeligheder, manglende effekti-

vitet i forvaltningen eller manglende overholdelse af regler. Omfanget af enkeltsagstilsynet varierer over tid og mellem uddannelsesområderne både i forhold til antallet af sager og omfanget af de enkelte sager.

I gennemførelsen af det dialogbaserede kvalitetstilsyn lægger styrelsen vægt på, at kvalitetsindikatorer og konkrete tilsynsplaner er klare, offentligt tilgængelige og kendte på forhånd af de respektive uddannelsessektorer og øvrige centrale interessenter. Styrelsen har derfor i 2014 gennemført en række initiativer med henblik på at understøtte kommunikationen i det dialogbaserede kvalitetstilsyn.

Styrelsen har oprettet et Tilsynsforum, som består af faste repræsentanter fra de relevante interesseorganisationer, og fungerer som et centralt dialogforum for tilsynet. Tilsynsforum giver mulighed for at udveksle information om tilsyn og informere om aktuelle tilsynsaktiviteter inden for de forskellige uddannelses- og institutionsområder. Det er hensigten, at der bliver afholdt to årlige møder i Tilsynsforum. Der har i 2014 været afholdt to møder, hvor blandt andet strategierne for det dialogbaserede tilsyn og det økonomiske tilsyn samt styrelsens [tilsynsplan for 2014-15](#) har været drøftet. Derudover har to erhvervsskoler præsenteret status

og erfaringer med kvalitetsudviklingsarbejdet på deres institutioner.

Styrelsen er i gang med at forberede etableringen af en digital platform, som skal bidrage til at styrke styrelsens eksterne kommunikation om tilsynet. På den digitale platform vil styrelsen informere om konkrete tilsynsaktiviteter samt give skolerne og institutionerne adgang til blandt andet vejledninger og aktuelle oplysninger, der kan styrke og understøtte det lokale kvalitetsarbejde samt danne rammen om vidensdeling og formidling af god praksis. Som eksempel herpå kan nævnes, at styrelsen i 2014 har udarbejdet en [digital hjemmesidevejledning](#) om kravene til institutionernes hjemmesideoplysninger.

Tilsynet med institutionerne baserer sig i vid udstrækning på det arbejde, som udføres af decentralt tilsynsførende, herunder institutionernes revisorer. Styrelsen har etableret et revisornetværk, som er et dialogforum med repræsentanter for de statsautoriserede og de registrerede revisorer samt Rigsrevisionen. Netværket har til formål at drøfte principielle og generelle spørgsmål af relevans for revisorerens arbejde i bred forstand. Der afholdes møder efter behov. Det seneste møde var i efteråret 2014.

2. Det faglige kvalitetstilsyn m.v.

2.1 Folkeskolen

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for kvaliteten i undervisningen i folkeskolen, og styrelsen varetager det statslige kvalitetstilsyn med folkeskolen.

Styrelsens tilsyn med folkeskolerne har i 2014 bestået i 1) udvikling og opstart af det statslige kvalitetstilsyn som led i implementeringen af folkeskolereformen, 2) opfølgning på og afslutning af det risikobaserede tilsyn, som blev indledt i 2013, og 3) udarbejdelse af model for tilsynet med undervisningstid og minimumstimetal.

Som led i implementeringen af folkeskolereformen "Et fagligt løft af folkeskolen" fra juni 2013 har styrelsen udviklet det statslige kvalitetstilsyn med inddragelse af KL, Børne- og Kulturchefforeningen og Skolelederforeningen. Folkeskolereformen opstiller tre overordnede mål med dertil hørende resultatmål, som skoler og kommuner skal arbejde hen mod for at fastholde og udvikle folkeskolens styrker og faglighed.

- Mål 1: Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- Mål 2: Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Mål 3: Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Styrelsen tilrettelægger kvalitetstilsynet med udgangspunkt i det kommunale ansvar for folkeskolens kvalitet og skal bidrage til at understøtte opfyldelsen af de tre mål gennem dialog med kommuner og skoler. Tilsynet, som også skal ses i sammenhæng med læringskonsulenternes arbejde, tager udgangspunkt i nationalt fastsatte måltal, som knytter sig til de tre mål. På baggrund af indikatorer skal kvalitetstilsynet understøtte skolernes og kommunernes opfølgning på

målene samt mål og retning for det lokale kvalitetsudviklingsarbejde. Kommunernes og skolernes egne vurderinger og refleksioner over opnåede resultater er således en væsentlig del af tilsynet.

I kvalitetstilsynet bliver skolerne indledningsvist screenet for tegn på vedvarende dårlige resultater med udgangspunkt i en række offentligt kendte indikatorer, der blandt andet tager udgangspunkt i de tre ovenstående mål i folkeskolereformen. Styrelsen screener for resultater over en toårig periode, og over en treårig periode hvad angår resultaterne af de nationale test. Herefter gennemfører styrelsen en nærmere undersøgelse af de udvalgte skoler med henblik på at vurdere, om de enkelte kommuner og skoler har et målrettet kvalitetsarbejde, der har fokus på egne resultater og forbedring heraf. I undersøgelsen inddrages blandt andet kommunernes kvalitetsrapporter.

Kommuner, der har skoler udtaget i screeningen, vil i første omgang, med kopi til skolerne, blive orienteret om resultaterne af screeningen. De pågældende kommuner og skoler arbejder gennem det efterfølgende år selv med at forbedre kvaliteten på skolerne. Hvis det vurderes relevant, går styrelsen herefter i en nærmere dialog med kommunen og skolen om udviklingen det forgangne år, herunder hvilke konkrete tiltag til forbedringer kommunen har igangsat eller planlægger at igangsætte. Det vil ske på baggrund af en screening af resultaterne over en treårig periode. I dialogen mellem styrelsen og den enkelte kommune er der mulighed for at inddrage rådgivning fra ministeriets læringskonsulenter.

Risikobaseret tilsyn

Styrelsen indledte i december 2014 et risikobaseret tilsyn med folkeskolerne. Alle folkeskoler vil blive screenet primo 2015 med udgangspunkt i følgende fire

indikatorer:

- Resultater i de nationale test (dansk og matematik)
- Resultater fra 9.-klasseprøver i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi
- Elevernes overgang til ungdomsuddannelse
- Socioøkonomisk reference for 9.-klasseprøverne (viser hvordan en enkelt skoles elever har klaret afgangsprøverne sammenlignet med elever på landsplan med samme baggrundsforhold).

På baggrund af screeningen vil styrelsen i første kvartal 2015 tage kontakt til kommuner, der har skoler med de største udfordringer, og processen vil herefter forløbe som beskrevet ovenfor.

I det tilsyn, som indledes ultimo 2015, vil, foruden de ovennævnte indikatorer, indgå en indikator for elevtrivsel.

Afslutning af tilsynet 2013

Styrelsen indledte i 2013 det årlige risikobaserede kvalitetstilsyn med folkeskolen. Alle folkeskoler med 9. klasses afgangselever, svarende til cirka 1.070 folkeskoler, blev screenet for at identificere skoler med tegn på vedvarende dårlige resultater med udgangspunkt i de to indikatorer 1) resultater ved 9. klasses afgangsprøver i perioden 2010-2012 og 2) elevernes overgang til ungdomsuddannelse 15 mdr.

efter afslutningen af 9. klasse i perioden 2008-2010. Heraf blev seks skoler fordelt på fire kommuner udvalgt i tilsynet, idet de havde lave faglige resultater i screeningsperioden.

De pågældende kommuner fik herefter et år til at iværksætte initiativer og tiltag til at forbedre kvaliteten på de udvalgte skoler. I begyndelsen af 2014 fulgte styrelsen op over for kommunerne og kunne konstatere, at der var igangsat relevante initiativer, som adresserede skolernes udfordringer. Styrelsen vurderede, at der ikke var grundlag for at indlede yderligere dialog, men gjorde de pågældende kommuner opmærksomme på resultaterne med henblik på videreførelse af det igangværende lokale arbejde med kvalitetsudvikling. Styrelsen vil følge de seks skolars resultater i forbindelse med det risikobaserede tilsyn over de kommende år.

Tematisk tilsyn

Undervisningstid og minimumstimetal

Det er et af de centrale politiske mål for folkeskolereformen, at eleverne skal have en længere og mere varieret skoledag med mere og bedre undervisning og læring. Eleverne skal blandt andet have flere undervisningstimer i fagene dansk og matematik, ny tid til understøttende undervisning og tilbud om lektiehjælp samt faglig fordybelse. Den længere skoledag skal blandt andet være med til at løfte det faglige

niveau og trivslen i folkeskolen, så alle elever bliver så dygtige, de kan.

Med folkeskolereformen er der fastsat regler i folkeskoleloven om elevernes samlede undervisningstid i et skoleår og minimumstimetallet for de fagopdelte undervisningstimer. Loven fastsætter minimumstimetallet for det samlede antal årlige undervisningstimer på hvert enkelt klassetrin fra 0.-9. og minimumstimetallet for det samlede antal årlige undervisningstimer i hvert af fagene dansk, matematik og historie på de klassetrin, der følger af fagrækken. Loven stiller derudover krav om, at undervisningstidens samlede varighed i et skoleår udgør mindst 1.200 timer i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, mindst 1.320 timer på 4.-6. klassetrin, og 1.400 timer på 7.-9. klassetrin. I 10. klasse udgør det mindste antal årlige undervisningstimer 840 timer ved undervisningsforløb, der er tilrettelagt som helårsforløb.

Styrelsen for It og Læring (STIL) under Undervisningsministeriet har i 2. halvår af 2014 indsamlet data om skolernes planlagte undervisning for skoleåret 2014/15. Dataindsamlingen er ved udgangen af 2014 endnu ikke færdig, og de endelige tal foreligger derfor først i 2015. Tilsynet med skolernes planlagte timer gennemføres derfor først i 2015.

For at understøtte kommuner og skoler i at opfylde reformens krav om en længere skoledag og minimumstimetallet i fagene har styrelsen i 2014 som led i ministeriets generelle vejledningsindsats foretaget en rundringning til 16 tilfældigt udvalgte kommuner blandt de kommuner, der ved skolernes første indberetning af ikke-validerede data til STIL ikke overholdt de fastsatte krav i reformen. Styrelsen har gjort de pågældende kommuner opmærksomme på skoler, hvis timeplanlægning tilsyneladende ikke levede op til gældende regler, og bedt kommunerne om at kontrollere de indberettede tal fra skolerne samt sikre, at timeplanlægningen på skolerne overholder lovgivningen, så eleverne får de timer, de har krav på. Styrelsen følger i 2015 op på, om de pågældende kommuner efterfølgende har bragt timeplanlægningen i overensstemmelse med gældende regler.

2.2 Frie grundskoler

Forældre til børn på frie grundskoler har ansvaret for at sikre, at der bliver ført tilsyn med skolens almindelige virksomhed, herunder undervisningens kvalitet. Det lokale tilsyn bliver gennemført enten af en certificeret og forældrevalgt tilsynsførende eller ved selvevaluering. Styrelsen varetager det statslige tilsyn med, om skolerne giver en undervisning, som

står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen ("stå-mål-med-kravet"), forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene ("frihed og folkestyre-kravet"). Styrelsen fører endvidere tilsyn med, om skolerne overholder reglerne for tilskud, herunder omfanget af skolernes undervisning, tilrettelæggelse og kvalitet samt skolernes opfyldelse af krav om åbenhed, oplysninger på hjemmesider m.m.

Tilsynet med de frie grundskoler har i 2014 bestået i 1) risikobaseret kvalitetstilsyn, 2) tematisk tilsyn med frie skoler uden 9.-klasseprøver og frie skolars anvendelse af tilskud til specialundervisning samt 3) enkelt-sagstilsyn.

Styrelsen har på et møde med de frie grundskolers skoleforeninger orienteret om og drøftet styrelsens [tilsynsplan for 2014-2015](#) for de frie grundskoler.

Risikobaseret tilsyn

Styrelsen indledte i maj 2014 et risikobaseret tilsyn med de frie grundskoler. Skoleforeningerne blev skriftligt orienteret, inden styrelsen kontaktede de skoler, der var udvalgt til tilsyn.

I det risikobaserede kvalitetstilsyn er samtlige frie grundskoler blevet screenet med udgangspunkt i følgende tre indikatorer:

- Resultater fra 9.-klasseprøver
- Elevernes overgang til ungdomsuddannelse
- Socioøkonomisk reference for 9.-klasseprøverne (viser, hvordan en enkelt skoles elever har klaret afgangsprøverne sammenlignet med elever på landsplan med samme baggrundsforhold).

På baggrund af screeningerne blev fem frie grundskoler udvalgt til tilsyn. Fire af skolerne var udtaget, idet de tre år i træk havde mindst to fag med et karaktergennemsnit, der lå inden for de laveste fem pct. målt op mod resultaterne for folkeskoler uden specialskoler og specialklasser. Den femte skole blev udvalgt på baggrund af en overgangsfrekvens til ungdomsuddannelse på under 60 pct. tre år i træk. Styrelsen bad skolerne fremsende redegørelser og gennemgik skolernes hjemmesider med henblik på at vurdere, om disse opfylder gældende krav og regler om indholdet på hjemmesider. De fem skoler er på baggrund heraf blevet bedt om yderligere oplysninger, og styrelsen vil primo 2015 gennemføre tilsynsbesøg på to af de fem skoler med særligt fokus på skolernes opfyldelse af friskolelovens "stå-mål-med-krav".

Tematisk tilsyn

Frie grundskoler uden 9.-klasseprøver

Tilsynet har haft fokus på undervisningen på skoler, der tilbyder undervisning på 9. klassetrin, men som ikke afholder folkeskolens 9.-klasseprøver. Styrelsen har undersøgt, om skolerne opfylder "stå-mål-med-kravet" og "frihed og folkestyre-kravet".

Styrelsen har ved stikprøve udvalgt fem frie grundskoler til tilsyn blandt de 22 skoler, som har undervisning på 9. klassetrin, men som ikke afholder folkeskolens 9.-klasseprøver. De pågældende skoler har fremsendt redegørelser for, hvordan skolen sikrer, at undervisningen opfylder "stå-mål-med-kravet" og "frihed og folkestyre-kravet". Endvidere har styrelsen gennemgået de fem skolars hjemmesider med særligt fokus på slutmål, delmål og undervisningsplaner samt resultater af og opfølgning på skolernes seneste evalueringer af den samlede undervisning. Efter gennemgangen af skolernes redegørelser er tilsynet med den ene af de fem skoler afsluttet. De øvrige fire skoler er blevet bedt om at fremsende supplerende redegørelser, for hvilke mål og planer skolerne vil fastlægge, idet styrelsen vurderer, at skolernes nuværende mål og planer ikke står mål med Fælles Mål for folkeskolen. Yderligere skal skolerne redegøre for deres lovpligtige evaluering af skolens samlede undervisning og opfølgningen herpå.

Skolernes anvendelse af tilskud til specialundervisning

Tilsynet har i 2014 haft fokus på skolernes anvendelse af tilskud til specialundervisning. Styrelsen har undersøgt, om der er en sammenhæng mellem det antal lektioner, der søges tilskud til, og den støtte, som skolen efterfølgende iværksætter, herunder om alle elever modtager mindst 12 lektioners støtte om ugen, hvilket er en betingelse for at opnå tilskud til specialundervisning.

Styrelsen har udvalgt 12 skoler til tilsyn på baggrund af kriterierne "absolut mange elever, der modtager tilskud til specialundervisning" (fire skoler), "relativt mange elever, der modtager tilskud til specialundervisning" (fire skoler) eller "har søgt et meget højt antal timer til specialundervisnings elever" (fire skoler).

Styrelsen har indhentet oplysninger fra de 12 skoler om antallet af timer, eleverne bliver tilbudt specialundervisning. Tilsynet er endnu ikke afsluttet.

Enkeltsagstilsyn

Styrelsen har i 2014 behandlet 14 enkeltsager, hvoraf to blev indledt i 2013.

13 af sagerne var almindelige tilsyn og vedrørte, hvorvidt skolerne gav en undervisning, der stod mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

De fleste af sagerne blev indledt på baggrund af forældrehenvendelser om den generelle kvalitet af undervisningen, herunder undervisningen i det praktisk-musiske fagområde samt organiseringen og afholdelsen af specialundervisning. Styrelsen har i en af sagerne gennemført anmeldte tilsynsbesøg og i tre af sagerne uanmeldte tilsynsbesøg. Syv af sagerne er afsluttet, idet styrelsen har vurderet, at skolerne giver en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. De øvrige sager er fortsat under behandling, enten fordi tilsynet blev etableret sent på året, eller fordi tilsynet kræver yderligere redegørelser og vurderinger.

En af de 13 sager blev indledt på baggrund af omtale i medierne og vedrørte en skole, der som led i skolens undervisningsplaner havde arrangeret ture til Mekka for skolens drenge på 7. og 8. klassetrin. Det var ikke muligt for skolens piger at deltage på turene, idet der gælder særlige visumregler for piger/kvinder, der ønsker at rejse til Saudi Arabien, hvorefter piger/kvinder skal være ledsaget af forældre, ægtefælle eller onkel.

På baggrund af skolens redegørelser traf styrelsen afgørelse om, at skolen i den konkrete sag ikke havde levet op til kravet i friskoleloven om, at elevernes kendskab til og respekt for ligestilling mellem kønnene bliver udviklet og styrket gennem undervisningen ("frihed og folkestyre-kravet"). I afgørelsen lagde styrelsen vægt på, at skolens drenge og piger var blevet stillet forskelligt med hensyn til undervisningen, idet det kun havde været muligt for drengene at deltage i turene til Mekka, og at turene samtidig indgik i skolens undervisning.

Skolen havde dækket en del af udgifterne til turene via statstilskud til undervisning, som dermed blev anvendt forskelligt i forhold til drenge og piger på skolen. Styrelsen krævede derfor en del af skolens statstilskud til undervisning tilbagebetalt, og skolen fik endvidere et påbud om ikke fremadrettet at gennemføre ture til Mekka som en del af undervisningen, hvis kun drengene havde mulighed for at deltage.

Styrelsen besluttede på baggrund af sagen at gennemføre et uanmeldt tilsynsbesøg på skolen med fokus på, om undervisningen lever op til "stå-mål-med-kravet" og "frihed og folkestyre-kravet". Sagen forventes afsluttet primo 2015.

I en anden sag blev et skærpet tilsyn etableret i 2014 på baggrund af et almindeligt tilsyn, hvor styrelsen vurderede, at der var behov for at gennemføre en yderligere undersøgelse af, om skolens undervisning levede op til "stå-mål-med-kravet".

Sagen blev indledt på baggrund af en henvendelse fra skolens beliggenhedskommune, der havde modtaget en forældrehenvendelse om manglende struktur og skiftende lærere. Som led i det skærpede tilsyn gennemførte styrelsen fem anmeldte og to uanmeldte tilsynsbesøg. Styrelsen blev flere gange nægtet adgang til at observere undervisningen, ligesom skolen ikke kunne udlevere undervisningsplaner eller årsplaner og ikke i fornødent omfang redegøre for, hvilke slutmål og delmål den havde fastlagt. Styrelsen fandt på denne baggrund, at der ikke var tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen gav en undervisning, der stod mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Som følge heraf traf styrelsen afgørelse om, at den pågældende frie grundskole ikke længere er omfattet af loven om frie grundskoler og dermed ikke kan modtage statsligt tilskud.

Evaluering af det skolenære tilsyn

Styrelsen har i 2014 igangsat en evaluering af det skolenære tilsyn med certificerede tilsynsførende og skolernes mulighed for at anvende selvevaluering som tilsynsmodel samt betydningen af afskaffelsen af ministeriets særskilte tilsyn med de frie grundskoler, som ikke tilbyder folkeskolens 9. klasseprøve eller ikke tilbyder prøve i faget historie. Evalueringen følger af lovbemærkningerne til ændring af friskoleloven L 144 (2008/09) gældende fra 1. august 2010. Evalueringen bliver gennemført af en ekstern konsulentvirksomhed og afsluttes primo 2015. Styrelsen vil drøfte resultatet af evalueringen med skoleforeningerne og vurdere, om det giver anledning til at justere det skolenære tilsyn.

Inspirationsbesøg på skoler

Kvalitetstilsynet har også fokus på skoler med en positiv udvikling i resultaterne. Formålet hermed er blandt andet at indsamle viden om tiltag og initiativer, som kan styrke skolernes kvalitet og resultater, og dermed bidrage til at kvalificere styrelsens dialog med skolerne.

Styrelsen har i 2014 i samarbejde med en skoleforening besøgt to frie grundskoler. Formålet med besøgene var at øge styrelsens kendskab til sektoren. Skolerne var udvalgt som eksempler på forskellige typer af frie grundskoler, der arbejder kvalificeret med undervisningens kvalitet, herunder undervisningsdifferentiering. Styrelsen blev blandt andet præsenteret for specialundervisning, elevfrem læggelse ved hjælp af portfolio og nyindretning af fleksible undervisningslokaler.

2.3 Frie kostskoler

De frie kostskoler omfatter efterskoler og frie fagskoler. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen fører tilsyn med, om undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen ("stå-mål-med-kravet"). Styrelsen fører endvidere tilsyn med, om skolerne overholder reglerne for tilskud, herunder omfanget af skolernes undervisning, tilrettelæggelse og kvalitet samt skolernes opfyldelse af krav om åbenhed, oplysninger på hjemmesider m.m.

Tilsynet i 2014 har bestået i 1) risikobaseret tilsyn, 2) tematisk tilsyn med frie kostskoler uden 9.-klasseprøver og skolernes opsyn med elever samt 3) enkeltsagstilsyn

Styrelsen har på et møde med Efterskoleforeningen og Frie Fagskoler orienteret om og drøftet styrelsens [tilsynsplan 2014-2015](#) for de frie kostskoler.

Risikobaseret tilsyn

I det risikobaserede kvalitetstilsyn blev alle efterskoler, undtagen efterskoler med samlet særligt tilbud, screenet med udgangspunkt i følgende tre indikatorer:

- Resultater fra 9.-klasseprøver
- Elevernes overgang til ungdomsuddannelse
- Socioøkonomisk reference for 9.-klasseprøverne (viser hvordan en enkelt skoles elever har klaret afgangsprøverne sammenlignet med elever på landsplan med samme baggrundsforhold).

På baggrund af screeningerne blev ni efterskoler udvalgt til tilsyn, idet de tre år i træk havde en signifikant negativ socioøkonomisk reference under -0,5. Hertil kom, at to af skolerne tre år i træk havde mindst to fag med et karaktergennemsnit, der lå inden for de laveste fem pct. målt op mod resultaterne for alle efterskoler, undtagen efterskoler med samlet særligt tilbud.

Styrelsen bad de ni skoler om redegørelser for resultaterne og har kun haft bemærkninger til en enkelt skole. Denne skole var også udvalgt i det risikobaserede tilsyn i 2012, og styrelsen har på baggrund af skolens fortsatte lave resultater valgt at følge op

med et tilsynsbesøg, som bliver gennemført i første kvartal 2015.

Styrelsen har ligeledes gennemgået de ni skolars hjemmesider med henblik på at vurdere, om de lever op til kravet om offentliggørelse af indholdsplan med slutmål for fagene, ugeskemaer samt krav om offentliggørelse af resultatet af evaluering af skolens samlede undervisning og opfølgingsplan. Fire af skolerne er på baggrund af gennemgangen blevet bedt om at offentliggøre manglende oplysninger, som overvejende har vedrørt offentliggørelse af resultater for evaluering af den samlede undervisning og opfølgingsplan.

Tematisk tilsyn

Frie kostskoler uden 9.-klasseprøver

Det tematiske tilsyn har haft fokus på undervisningen på frie kostskoler, der tilbyder undervisning på 9. klassetrin, men som ikke afholder folkeskolens 9.-klasseprøver. Styrelsen har undersøgt, om skolerne tilbyder en undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Styrelsen har ved stikprøve udvalgt fem efterskoler blandt de 15 skoler, som ikke afholder folkeskolens 9.-klasseprøver. Hver af skolerne er blevet bedt om at redegøre for, hvordan de sikrer, at undervisningen lever op til "stå-mål-med-kravet". På baggrund af redegørelserne er tilsynet med den ene af de fem skoler afsluttet, mens de øvrige fire skoler er blevet bedt om supplerende redegørelser for blandt andet forhold omkring fritagelse af enkeltelever i enkelte fag og skolernes status som prøvefrie.

Styrelsen har i forbindelse med gennemgangen af redegørelserne gennemgået skolernes hjemmesider med særligt fokus på indholdsplaner samt resultater af skolernes seneste evalueringer af den samlede undervisning og skolernes planer for opfølgning på evalueringen. Gennemgangen har vist, at kun en enkelt skoles hjemmeside ikke levede op til kravene, idet den ikke havde offentliggjort resultatet af samt opfølgning på evalueringen af skolens samlede undervisning og dele af sin indholdsplan. Styrelsen har bedt den pågældende skole offentliggøre de manglende oplysninger på hjemmesiden.

Skolernes opsyn med elever

De frie kostskoler har pligt til at føre et betryggende opsyn med eleverne.

Styrelsen har i forbindelse med enkeltsagstilsyn med tre efterskoler bedt om redegørelser for organiseringen af opsynet med eleverne. Redegørelserne

har ikke givet styrelsen anledning til at stille yderligere spørgsmål til de tre skoler.

Styrelsen har desuden ved stikprøve udvalgt fem efterskoler samt en fri fagskole og bedt om en beskrivelse af skolernes opsyn med eleverne. Beskrivelserne vil indgå som bidrag til styrelsens udarbejdelse i 2015 af vejledning til skolerne om opsyn med eleverne.

Enkeltsagstilsyn

Styrelsen har i 2014 behandlet 14 enkeltsager, hvoraf fem blev indledt i 2013.

Sagerne vedrørte kvaliteten af undervisningen, oplysninger om prøveafholdelse, skolernes tilsyn med eleverne samt procedurer i forbindelse med hjemsendelse af elever, når der er blevet overtrådt regler på skolen.

De fleste af sagerne blev indledt på baggrund af forældrehenvendelser. Styrelsen gennemførte i fire sager anmeldte tilsynsbesøg. Fem af sagerne er afsluttet, idet styrelsen vurderede, at skolerne opfyldte kravene i efterskoleloven og tilskudsbekendtgørelsen. De øvrige sager er fortsat under behandling, enten fordi tilsynet blev etableret sent på året, eller fordi tilsynet kræver yderligere redegørelser og oplysninger.

En af sagerne vedrørte skolens opfyldelse af undervisningspligten og ”stå-mål-med-kravet”. Sagen blev indledt på baggrund af en forældrehenvendelse om undervisningens kvalitet og skolens tilsyn med eleverne. Konkret var det tvivl om, hvorvidt der blev undervist i samtlige fag og fagområder i 9. klasse for undervisningspligtige elever. Dette havde blandt andet sammenhæng med, at undervisningen var tilrettelagt projektorienteret med brug af it-didaktik og i vid udstrækning inddelt på særlige tematiske linjer. Eleverne i 9. og 10. klasse indgik på de samme hold, og det var derved usikkert, om eleverne i 9. klasse modtog undervisning, der svarer til kravene for undervisningspligtige elever. Når eleverne fx fulgte tematiske linjer med film/tv, mediekunst, eller verdensborger, var der tvivl om, hvorvidt alle 9. klasse elever modtog tilstrækkelig undervisning i alle fagområder. Ligeledes var der tvivl om, i hvilket omfang undervisningen var prøveforberedende og generelt stod mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Styrelsen har derfor i flere omgange bedt skolens bestyrelse redegøre for, hvordan den sikrer sig, at eleverne i 9. klasse får opfyldt undervisningspligten og modtager tilstrækkelig undervisning i de fag og fagområder, der tilbydes i folkeskolen, og modtager en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkesko-

len (også for de obligatoriske fag i 10. klasse). Det har vedrørt omfanget af undervisningen, indholdet i undervisningen, opfyldelse af kravene om fem hele undervisningsdage og 21 timers undervisning. På baggrund af redegørelser fra skolen, møder med skolens bestyrelsesformand og to anmeldte tilsynsbesøg med møde med skolens ledelse har styrelsen indledt et nærmere tilsyn med skolens undervisning med fokus på undervisningen i fag og fagområder med observation af skolens undervisning. Tilsynet forventes afsluttet i 2. kvartal 2015.

2.4 Gymnasiale uddannelser

I tilsynet med de gymnasiale uddannelser har styrelsen i 2014 1) fulgt op på og afsluttet det risikobaserede tilsyn med stx, som blev indledt i 2013, 2) indledt et risikobaseret tilsyn med 2-årigt hf og 3) gennemført tematisk tilsyn med det fleksible klasseloft. Derudover er der gennemført inspirationsbesøg på fire gymnasieskoler.

Risikobaseret tilsyn

I det risikobaserede tilsyn med de gymnasiale uddannelser gennemfører styrelsen indikatorbaserede screeninger med udgangspunkt i følgende fire indikatorer:

- Eksamensresultat (gennemsnit)
- Overgang til videregående uddannelse 27 måneder efter afsluttet 3. g eller 2. hf
- Frafald et år efter påbegyndt 1. g eller 1. hf
- Løfteevne (socioøkonomisk referencekarakter).

Stx

Styrelsen indledte i august 2013 et risikobaseret tilsyn med stx. Der blev forud herfor holdt et møde med rektor-, leder-, og bestyrelsesforeningerne, som blev orienteret om planen for tilsynet.

På baggrund af screeninger med udgangspunkt i de fire indikatorer blev 20 skoler, som udbyder stx, udvalgt til tilsyn. Fælles for de 20 skoler var, at de tre år i træk på en eller flere af de tre førstnævnte indikatorer lå blandt de 10 pct. af skolerne med de dårligste resultater og/eller havde en løfteevne på -0,3 eller derunder.

For at indhente information om skolernes fokus på forbedring af resultater og styrkelse af kvaliteten gennemgik styrelsen de 20 skolars hjemmesider, bestyrelsesreferater, resultatlønskontrakter, årsrapporter m.v. På baggrund af gennemgangen blev seks skoler indkaldt til møde i styrelsen med henblik på at uddybe indsatsen rettet mod at forbedre skolernes resultater, idet hverken hjemmesider, bestyrelsesreferater, resultatlønskontrakter eller årsrapporter

i tilstrækkelig grad beskrev indsatser rettet mod det eller de resultater, som skolen via screeningen var udvalgt på baggrund af.

På møderne præsenterede tre af de seks skoler målrettede indsatser og blev efterfølgende bedt om at udarbejde en opfølgningsplan rettet mod at forbedre skolens resultater. Styrelsen har gennemgået opfølgningsplanerne og vurderet, at disse indeholder tilfredsstillende beskrivelser af indsatser og mål samt evalueringer af indsatser. Tilsynet er på den baggrund afsluttet med de tre skoler.

Styrelsen gennemførte tilsynsbesøg på de tre øvrige skoler og bad i forlængelse heraf to af skolerne udarbejde en opfølgningsplan rettet mod forbedring af skolens resultater, og den tredje skole blev bedt om at udarbejde en evalueringsplan. To af skolerne blev endvidere opfordret til at søge vejledning hos ministeriets læringskonsulenter, hvoraf den ene skole indledte et samarbejde. Tilsynet med den ene af skolerne, som styrelsen besøgte, er afsluttet, mens styrelsen fortsat er i dialog med de to øvrige skoler om opfølgningsplaner og forankring af de iværksatte indsatser i lærer- og elevgrupper.

2-årigt hf

I august 2014 indledte styrelsen et risikobaseret tilsyn med 2-årigt hf og holdt i den forbindelse et møde med rektor-, leder-, og bestyrelsesforenin-

gerne, som blev orienteret om styrelsens erfaringer med det afsluttede stx-tilsyn samt om planen for tilsynet med 2-årigt hf.

På baggrund af screeninger med udgangspunkt i de ovennævnte fire indikatorer blev 22 skoler, som udbyder 2-årigt hf, udvalgt til tilsyn. Fælles for skolerne var, at de på en eller flere af de tre førstnævnte indikatorer gennemsnitligt for de seneste tre år samt for det seneste år var placeret blandt de 10 pct. af skolerne med dårligste resultater og/eller havde en løfteevne på -0,3 eller derunder. Udover de 22 skoler kontaktede styrelsen yderligere to skoler, som havde en bekymrende udvikling i resultaterne på en enkelt indikator. De to skoler blev bedt om at have særligt fokus på resultaterne, og styrelsen vil i de kommende års screeninger følge skolernes resultater.

Styrelsen gennemgik efterfølgende de 22 skolars hjemmesider, bestyrelsesreferater, resultatlønskontrakter, årsrapporter m.v. for at indhente information om den enkelte skoles fokus på forbedring af resultater og styrkelse af kvaliteten.

Fire af de 22 skoler var også udvalgt i det risikobaserede tilsyn med stx i 2013 og blev på den baggrund bedt om at fremsende en opfølgningsplan rettet mod forbedring af resultater for 2-årigt hf. For syv

skoler vurderede styrelsen, at skolerne havde fokus på forbedring af kvaliteten på 2-årigt hf, og de syv skoler blev skriftligt orienteret om, at de var udvalgt i tilsynet, men at styrelsen ikke ville foretage sig yderligere. Seks af skolerne blev dog bedt om at opdatere deres hjemmeside. Styrelsen vil i marts 2015 følge op på, om skolernes hjemmesider er opdaterede.

De resterende 11 skoler blev bedt om uddybende redegørelser, idet hverken hjemmesider, bestyrelsesreferater, resultatlønskontrakter eller årsrapporter i tilstrækkelig grad beskrev indsatserne rettet mod forbedring af resultaterne.

Styrelsen vurderede, at otte af de 11 skolars redegørelser var tilfredsstillende, idet skolerne gennemførte analyser og evalueringer med fokus på resultaterne samt havde iværksat indsatser med mål om resultatforbedringer. Redegørelserne fra de sidste tre skoler blev vurderet utilstrækkelige, og skolerne blev derfor indkaldt til møder med henblik på at drøfte deres indsatser i forhold til at forbedre resultater. Styrelsen har efterfølgende bedt to af de tre skoler om en opfølgingsplan med særligt fokus på, hvordan skolernes ledelser sikrer en forankring af indsatserne i såvel lærer- som elevgrupper, placeringen af ansvaret for de enkelte indsatser, samt hvordan der løbende følges op på effekten af indsatserne. I forhold til den sidste skole vil styrelsen gennemføre et tilsynsbesøg som opfølgning.

Inspirationsbesøg

Kvalitetstilsynet har også fokus på skoler med en positiv udvikling i resultaterne. Formålet hermed er blandt andet at indsamle viden om tiltag og initiativer, som kan styrke skolernes kvalitet samt resultater og dermed bidrage til at kvalificere styrelsens dialog med skolerne.

Styrelsen besøgte i november 2014 fire stx-skoler, som blev valgt på baggrund af en positiv udvikling i deres resultater. Skolerne præsenterede under besøgene positive erfaringer med forskellige konkrete indsatser. Det gjaldt fx gennemførelse af årlige elevtilfredshedsundersøgelser med efterfølgende systematisk opfølgning fra ledelsens side samt tidlig screening af alle elever i starten af 1. g i fagene matematik, dansk/læsehastighed og almen sprogforståelse. Dette var med til at danne grundlag for den efterfølgende tilrettelæggelse af undervisningen.

Tematisk tilsyn

Det fleksible klasseloft

Fra og med 1. august 2012 er det en betingelse for at opnå tilskud til gymnasial fuldtidsuddannelse, at den enkelte institution sikrer, at der på hvert klassetrin på de enkelte gymnasiale fuldtidsuddannelser maksimalt er en gennemsnitlig klassekvotient på 28,0.

Styrelsen fører tilsyn med institutionernes overholdelse af klasseloftet og anvendelse af fravigelsesmuligheder. Tilsynet er baseret på de enkelte institutioners indberetninger medio september af den gennemsnitlige klassekvotient på de gymnasiale uddannelser. I 2014 indberettede en række institutioner materialet for sent og/eller uden de påkrævede oplysninger om fx bestyrelsens godkendelse, ligesom styrelsens validering viste fejl i knap 10 pct. af institutionernes beregning af klassekvotienten.

Tilsynet for skoleåret 2014/2015 blev påbegyndt i oktober 2014 og forventes for de udvalgte institutioner afsluttet i februar 2015.

Resultatet af tilsynet

Institutionernes indberetninger viser en gennemsnitlig klassekvotient på 26,9 for alle institutioner, dvs. under 28,0 elever, jf. tabel 1.

Tabel 1. Gennemsnitlige klassekvotienter for skoleåret 2014/2015

Uddannelse	Almene gymnasier og VUC	Erhvervsskoler	Private gymnasier	I alt
STX	27,5	27,2	22,5	26,8
HF	27,4	28,3	21,7	27,3
Studerterkursus	20,1	-	24,6	23,1
HHX	16,5	27,4	-	27,1
HTX		26,0	-	26,0
I alt	27,3	26,9	22,8	26,9

Tabel 2 viser resultatet fordelt på de enkelte institutioner sammenlignet med resultatet for skoleåret 2013/2014.

Tabel 2. Overholdelse af klasseloftet i skoleåret 2014/2015 sammenlignet med skoleåret 2013/2014

	2013	2014	Forskel
Antal institutioner i alt	223	223	0
Antal institutioner, som har overholdt klasseloftet	126	126	0
Antal institutioner, som har overskredet klasseloftet	97	97	0
- heraf med begrundelse (fravigelse)	73	80	7
- heraf med begrundelse, men ikke for alle	11	9	-2
- heraf uden begrundelse	13	8	-5

Ud af de 223 institutioner med gymnasiale fuldtidsuddannelser i skoleåret 2004/2015 har 126 institutioner (56,5 pct.) umiddelbart overholdt det fleksible klasseloft ved at have gennemsnitlige klassekvotienter på under eller op til 28,0 på hver enkelt af de gymnasiale fuldtidsuddannelser, de udbyder. Indberetningerne fra 97 institutioner (43,5 pct.) viser, at der på en eller flere uddannelser var en gennemsnitlig klassekvotient på mere end 28,0 på opgørelsestidspunktet (den 20. undervisningsdag på 1. semester).

For 17 af de 97 institutioner fremgår det af den indberettede opgørelse, at institutionen på en eller flere uddannelser har en gennemsnitlig klassekvotient på over 28,0, og enten slet ikke, eller i utilstrækkeligt omfang, havde anvendt de bekendtgørelsesfastsatte muligheder for fravigelse af klasseloftet. For 13 af disse 17 institutioner iværksatte Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen en umiddelbar partshøring om tilskudsafskæring for den manglende overholdelse af klasseloftet.

De øvrige fire institutioner blev sammen med 12 andre institutioner med en gennemsnitlig klassekvotient på over 28,0 udvalgt til et nærmere tilsyn med anvendelsen af de bekendtgørelsesfastsatte muligheder for fravigelse af klasseloftet. Udvælgelsen skete på baggrund af kriterier om anvendelse af et stort antal fravigelser samt anvendelsen af bestemte fravigelsesmuligheder. Der er i denne del af tilsynet fokus på de udvalgte institutioners opfyldelse af betingelserne for fravigelse af klasseloftet, hvilket indebærer, at styrelsen indkalder den enkelte institutions redegørelse for fravigelse af klasseloftet med tilhørende dokumentation for, at betingelserne

er opfyldt. Efter en nærmere gennemgang af det modtagne materiale er der i december 2014 blevet iværksat partshøring om tilskudsafskæring for alle disse 16 institutioner. Samlet set er der sket partshøring om tilskudsafskæring for i alt cirka 6,5 mio. kr.

Der er blandt andet observeret følgende forhold:

- Der anvendes fravigelsesmulighed begrundet i elevers transporttid, selv om institutioner ikke er berettiget til at anvende denne fravigelsesmulighed.
- Der anvendes fravigelsesmulighed begrundet i regionsråds afgørelser af klager over retlige spørgsmål i forbindelse med et fordelingsudvalgs afgørelse, selv om der alene er tale om en drøftelse i fordelingsudvalgets regi. Der sker således en forveksling mellem henstillinger fra fordelingsudvalg, der ikke kan begrunde en fravigelse, samt afgørelser fra regionsråd.
- Der anvendes fravigelsesmuligheder begrundet i forhold under uddannelsesforløbet, selv om forhold er indtruffet før uddannelsesforløbets start og derfor kan indgå i planlægning af klassedannelsen.
- Dokumentationskrav for anvendelse af fravigelsesmuligheder overholdes ikke.

På baggrund af de indkomne svar på partshøringerne forventes der truffet afgørelse om samtlige tilsynsforhold primo 2015. Styrelsen agter i 2015 at gennemføre et tilsyn med overholdelse af klasseloftet på 2. og 3. årgang af gymnasiale uddannelser, ligesom styrelsen vil kontakte institutionerne med henblik på en tydeliggørelse af regelgrundlaget for indberetning samt krav til administration og dokumentation ved anvendelse af fravigelsesmuligheder.

2.5 Erhvervsuddannelser

I tilsynet med erhvervsuddannelserne har styrelsen i 2014 haft fokus på 1) udvikling af det statslige kvalitetstilsyn, 2) opfølgning på og afslutning af det risikobaserede tilsyn, som blev indledt i 2013, og 3) enkeltsgstilsyn.

Styrelsen har som led i implementeringen af erhvervsuddannelsesreformen "Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser", der træder i kraft fra skoleåret 2015/2016, igangsat et arbejde med at udvikle en ny model for det statslige kvalitetstilsyn med erhvervsskolerne. Kvalitetstilsynet skal understøtte alle erhvervsskolars arbejde med at bidrage til at opfylde reformens fire klare mål og dertilhørende resultatmål.

- Mål 1: Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse
- Mål 2: Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse
- Mål 3: Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan
- Mål 4: Tilliden til og trivslen på erhvervsskolerne skal styrkes.

I det fremtidige kvalitetstilsyn bliver skolerne screenet med udgangspunkt i en række indikatorer for reformens klare mål. På baggrund af screeningerne og en samlet risikovurdering af de enkelte skoler udvælges skoler, som viser tegn på vedvarende dårlige resultater. Styrelsen vil herefter indlede en dialog med de udvalgte skoler om deres resultater og initiativer til forbedring heraf. I dialogen er der mulighed for at inddrage ministeriets læringskonsulenter, som kan støtte op om den enkelte skoles kvalitetsarbejde.

Data fra de nye indikatorer baseret på resultatomålene vil blive tilgængelige løbende i perioden 2016-2020, og screeningsmodellen vil blive indfaset fra skoleåret 2015/2016, hvor reformen træder i kraft.

Kvalitetstilsynet vil også have fokus på skoler med en positiv udvikling i resultaterne. Formålet hermed er blandt andet at indsamle viden om tiltag og initiativer, som kan styrke skolernes kvalitet og resultater. Opbygning af viden skal bidrage til at kvalificere styrelsens dialog med skolerne.

Udvikling af kvalitetstilsynet vil ske med inddragelse af blandt andre Danske Erhvervsskoler, Danske Landbrugsskoler og Danske SOSU-skoler.

Risikobaseret tilsyn

Styrelsen indledte i 2013 et risikobaseret tilsyn med erhvervsskolerne. Tilsynet var led i udviklingen af en ny model for det statslige kvalitetstilsyn. Alle erhvervsskoler blev screenet med udgangspunkt i indikatorerne "fuldførelse på grundforløb" og "overgang til hovedforløb". Heraf blev fire skoler udvalgt til tilsyn på baggrund af faktorerne lave værdier på de to førnævnte indikatorer, skolestørrelse, udbudsgodkendelser og geografisk beliggenhed.

Styrelsen vurderede på baggrund af redegørelser fra de fire skoler for deres resultater, at der ikke var behov for at videreføre dialogen med den ene af skolerne, idet relevante initiativer var sat i gang. De øvrige tre skoler blev indkaldt til møde. I forhold til den ene af skolerne valgte styrelsen at vente med at foretage sig yderligere før 2014, idet skolens ledelse var nytiltrådt.

Styrelsen gennemførte tilsynsbesøg på de to øvrige skoler, da der var behov for at få et mere fyldestgørende indblik i, hvordan kvalitetsarbejdet fungerede i praksis, og hvorvidt initiativer iværksat fra øverste niveau fik virkning i den samlede organisation. Under besøgene holdt styrelsen møder med ledelse, lærere, elever, praktikpladsansvarlige og elevvejledere. Styrelsens vurdering på baggrund af besøgene var, at de pågældende to skoler havde iværksat væsentlige initiativer i forhold til at imødegå skolernes konkrete udfordringer. Det var dog også styrelsens vurdering, at skolerne havde en række udfordringer i forhold til at implementere initiativerne.

I 2014 bad styrelsen som opfølgning på møder og tilsynsbesøg i 2013 de tre skoler om redegørelser med status på igangsatte initiativer. På baggrund heraf og efterfølgende drøftelser med skolerne vurderede styrelsen, at de pågældende skoler arbejdede målrettet med at implementere initiativerne i forhold til at forbedre resultaterne. Styrelsen afsluttede derfor tilsynene.

Styrelsen har i forlængelse af tilsynet gennemført mundtlige evalueringer med skolerne om deres oplevelse af tilsynsprocessen og forslag til forbedringer. Erfaringerne herfra vil blive inddraget i den videre udvikling af modellen for det fremtidige statslige kvalitetstilsyn.

Enkeltstilsyn

Styrelsen har i 2014 behandlet og afsluttet to enkelt-sager. Begge sager blev indledt som følge af en anden enkelt-sag, der blev afsluttet i 2013.

Den første sag vedrørte afholdelse af to særligt tilrettelagte grundforløb for flygtninge og indvandrere. Forløbene var tilrettelagt i to dele, hvor første del var et forløb på 16 uger afholdt af en privat aktør, og anden del var et forløb på 24 uger afholdt af skolen. Styrelsen vurderede, at undervisningen på første del ikke var grundforløbsundervisning i overensstemmelse med reglerne, idet der ikke var tilstrækkelig undervisning i de fælles og specifikke faglige kompetencemål. Styrelsen vurderede endvidere, at skolen ikke havde hjemmel til at indgå samarbejdsaftalen med den private aktør om afholdelse af uddannelsens første del. Sagen blev afgjort ved, at styrelsen krævede taxametertilskuddet for første del tilbagebetalt.

Den anden sag vedrørte sammenblanding af grundforløbsundervisning fra to forskellige uddannelser. Styrelsen gennemførte et anmeldt og et uanmeldt tilsynsbesøg for at observere undervisning og tale med elever. Sagen blev afsluttet ved, at skolen besluttede at stoppe med optag af elever på den ene af de to uddannelser fra det kommende optag, og at det pågældende grundforløb på skolen fremover kun skal rette sig mod én uddannelse.

2.6 Produktionsskolerne

Styrelsen har i 2014 haft fokus på at udvikle det dialogbaserede kvalitetstilsyn med produktions-skolerne. Der er blevet udarbejdet en model herfor, som dels består af et risikobaseret tilsyn med udgangspunkt i indikatorer, dels af tematisk tilsyn. Tilsynet forventes gennemført med en toårig kadence, således at der gennemføres screeninger til brug for det risikobaserede tilsyn i ulige år og tematiske tilsyn i lige år. Det første risikobaserede kvalitetstilsyn bliver sat i gang i 2015.

Det risikobaserede kvalitetstilsyn fokuserer på produktionskolernes resultater i forhold til udslusning af eleverne til henholdsvis beskæftigelse eller uddannelse. Produktionskoler, der viser tegn på vedvarende dårlige resultater i forhold til udslusning af elever, vil blive udvalgt til tilsyn med efterfølgende dialog med styrelsen.

Det tematiske tilsyn vil omfatte et fast tilrettelagt tilsyn med skolernes indsatser vedrørende styrkelse af deltagenes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

Kvalitetstilsynet har også fokus på skoler med en positiv udvikling i resultaterne. Formålet hermed er blandt andet at indsamle viden om tiltag og initiativer, som kan styrke skolernes kvalitet og resultater, og dermed bidrage til at kvalificere styrelsens dialog med skolerne.

Modellen for tilsynet er udarbejdet i dialog med Produktionsskoleforeningen.

Enkeltstilsyn

Styrelsen har i 2014 truffet afgørelse i én enkelt-sag. Sagen vedrørte en produktions-skole, der havde indgået en franchiseaftale med et privat firma om etablering og drift af en butik. Produktionskolens indgåelse af franchiseaftalen var i strid med produktionskolelovens § 5, som fastslår, at en produktions-skole i sit virke som selvejende institution skal være uafhængig, og dens midler alene må komme dens undervisnings- og produktionsvirksomhed til gode.

I den konkrete sag vurderede styrelsen, at skolens uafhængighed blev begrænset som følge af den indgåede franchiseaftale, idet der i aftalen var opstillet for stramme retningslinjer for, hvordan skolen skulle håndtere forhold såsom drift og markedsføring af

butikken samt ansættelse og uddannelse af personale tilknyttet butikken. Herudover blev skolens økonomiske uafhængighed væsentligt begrænset som følge af franchiseaftalen. Med indgåelsen af franchiseaftalen kom produktionsskolens midler således heller ikke alene skolens undervisnings- og produktionsskolevirksomhed til gode.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen pålagde på den baggrund skolen straks at tage konkrete og virksomme skridt til at ophæve franchiseaftalen.

2.7 Almen voksen- og efteruddannelse

De almene voksen- og efteruddannelser, som udbydes af voksenuddannelsescentre (VUC), sprogcentre og en række andre udbydere, omfatter forberedende voksenundervisning (FVU), almen voksenuddannelse (avu), hf-enkeltfag, ordblindeundervisning for voksne (OBU) og danskuddannelse for voksne udlændinge (DAU).

Almen voksen- og efteruddannelse er uddannelse på grundskoleniveau og gymnasialt niveau. Uddannelserne er et tilbud til voksne med henblik på at styrke deres muligheder for videre uddannelse og øge deres muligheder på arbejdsmarkedet.

Styrelsen fører tilsyn med uddannelserne og med voksenuddannelsescentrenes lokale tilsyn med egne driftsoverenskomstparters afholdelse af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. I forhold til danskuddannelse for voksne udlændinge følger styrelsen kommunernes tilsyn gennem tilsynsrapporter, som kommunerne skal udarbejde til styrelsen hvert tredje år.

Styrelsen har i 2014 haft fokus på at afdække mulighederne for at etablere bedre dataunderstøttelse og kvalitetsindikatorer på de forskellige uddannelsesområder samt tematisk tilsyn.

Tematisk tilsyn

Anvendelse af FVU-visitationstest

Styrelsen udsendte i juli 2013 en orientering til alle voksenuddannelsescentre med en præcisering af FVU-bekendtgørelsens regler om, at tilskud til den vejledende læsetest for voksne og vejledende matematiktest for voksne kun kan ydes i forbindelse med visitering til FVU.

Styrelsen har ultimo 2014 og primo 2015 fulgt op på orienteringen ved på baggrund af data for

udbetaling af tilskud til de enkelte voksenuddannelsescentre at undersøge aktiviteten i brug af FVU-test. Styrelsen har efterfølgende bedt et antal voksenuddannelsescentre redegøre nærmere for, på hvilket grundlag der er søgt om tilskud til FVU-test. Styrelsen afventer redegørelserne primo 2015.

Kommunernes pædagogiske tilsyn med danskuddannelse for voksne udlændinge

Efter danskuddannelsesloven påhviler det kommunerne at føre det direkte tilsyn med danskuddannelserne og tilse, at regler og kvalitetskrav i henhold til danskuddannelsesloven efterleves. Styrelsen gennemførte i 2014 i samarbejde med KORA, Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning en undersøgelse af kommunernes pædagogiske tilsyn. Undersøgelsen viste blandt andet, at kommunerne lever op til kravene om tilsyn, men at tilsynet gennemføres med varierende grad af grundighed, og at tilsynet har svagt fokus på undervisningens kvalitet, resultater og virkninger.

I forlængelse af undersøgelsen fremkom KORA med en række anbefalinger til kvalitetsudvikling af tilsynet, herunder at styrelsen præciserer vejledningen om kravene til tilsynet og tilsynsrapporten. I september 2014 udsendte styrelsen på baggrund heraf et informationsbrev til alle kommuner om kravene til tilsynsrapporten, der skulle afleveres december 2014, herunder hvilke temaer, den skulle indeholde, og at kommunen skulle foretage en vurdering af undervisningens kvalitet, resultater og virkninger.

Styrelsen har modtaget tilsynsrapporter fra de 52 tilsynsansvarlige kommuner om udviklingen på danskuddannelsesområdet og om det førte tilsyn. Gennemgangen af rapporterne viser, at kommunerne generelt har fulgt vejledningen i informationsbrevet fra september 2014 og redegjort for de ti temaer, som det pædagogiske tilsyn skal omfatte. Det er dog styrelsens vurdering, at kommunerne i rapporterne ikke i tilstrækkeligt omfang har foretaget en vurdering af især undervisningens kvalitet, resultater og virkninger.

Styrelsen vil i 2015 yderligere styrke vejledningsindsatsen i forhold til kommunernes tilsyn med danskuddannelserne til voksne udlændinge. Styrelsen har endvidere i 2014 bedt KORA om at udarbejde en analyse af mulighederne for at fastlægge kvalitetsindikatorer for danskuddannelserne til voksne udlændinge og undersøge eksisterende datas kvalitet. Denne rapport forventes offentliggjort i 1. kvartal 2015.

2.8 Arbejdsmarkedsuddannelser

Styrelsen har i 2014 haft fokus på 1) AMU-udbydernes regeloverholdelse generelt, herunder specifikt i forhold til opkrævning af tillægspriser samt timelæreransættelser ved virksomhedsforlagt undervisning og 2) udvikling af kvalitetstilsynet med arbejdsmarkedsuddannelserne.

TaskForce AMU har gennemført 50 tilsynsbesøg, heraf 49 uanmeldte og et anmeldt besøg. Besøgene omfattede 26 AMU-udbydere fordelt på 19 selvejende uddannelsesinstitutioner og 7 private AMU-udbydere.

Styrelsen har kunnet konstatere en positiv udvikling med langt færre og mindre alvorlige sager end tidligere. De gennemførte tilsynsbesøg viser, at AMU-udbyderne generelt tilrettelægger og gennemfører arbejdsmarkedsuddannelserne i overensstemmelse med reglerne. I forbindelse med tilsynsindsatsen har styrelsen løbende oplyst udbyderne om reglerne for tilrettelæggelse af kurser.

På baggrund af de gennemførte tilsynsbesøg har styrelsen i 2014 rejst seks sager, der vedrører afkortning af kurser i strid med reglerne, opkrævning af tillæg til normprisen, udlagt undervisning og undervisernes ansættelsesforhold. Tre af sagerne er afsluttet uden sanktioner, idet de tre skoler har strammet op på procedurerne for udlagt undervisning og ansættelsesforhold. De øvrige tre sager er fortsat under behandling.

Styrelsen har derudover truffet afgørelse i tre tilsyns-sager med krav om tilbagebetaling af taxametertilskud og/eller VEU-godtgørelse.

I en af sagerne rejste styrelsen krav om erstatning af VEU-godtgørelse for ikke-forsikrede AMU-kursister. Sagen vedrørte AMU-kurser, primært ”Dansk som andetsprog for flygtninge/indvandrere”, som blev afholdt af en privat kursusudbyder som led i en udliciteringsaftale med en AMU-udbyder. På baggrund af et uanmeldt tilsynsbesøg, spørgeskemaundersøgelse blandt kursister samt kontakt til de involverede virksomheder og SKAT vurderede styrelsen, at størstedelen af kursisdeltagerne ikke var i reel og faktisk beskæftigelse på uddannelses eller optagelsestidspunktet, hvilket er en forudsætning for at have ret til VEU-godtgørelse.

I en anden sag traf styrelsen afgørelse om, at AMU-udbyderen skulle tilbagebetale taxametertilskud og erstatte uretmæssigt udbetalt VEU-godtgørelse. AMU-udbyderen var ikke godkendt til at udbyde den fælles kompetencebeskrivelse (FKB), som de gennemførte AMU-kursers indhold var rettet mod. I forhold til den FKB, som AMU-kurserne var annonceret under, vurderede styrelsen på baggrund af et uanmeldt tilsynsbesøg og indholdet i undervisningsmaterialet,

at AMU-kurserne ikke var tilrettelagt, så de centralt godkendte handlingsorienterede mål i den pågældende FKB blev opfyldt. Endvidere vurderede styrelsen, at AMU-kurserne var annonceret i strid med reglerne om markedsføring, idet de var annonceret som et delelement i et privat udviklet uddannelsesforløb.

Tematisk tilsyn

Ved 30 af tilsynsbesøgene har TaskForce AMU haft særligt fokus på reglerne om ”tillæg til normprisen” og ”timelæreransættelser ved virksomhedsforlagt undervisning”.

Tillæg til normprisen

AMU-udbyderne, som TaskForce AMU har besøgt, har generelt opkrævet tillæg til normprisen i overensstemmelse med reglerne. Styrelsen har ikke fundet anledning til at rejse tilsynssager. En enkelt udbyder har ikke i tilstrækkelig grad været opmærksom på at adskille tillægget til normprisen fra aktiviteter afholdt som indtægtsdækket virksomhed. Den pågældende udbyder har redegjort for forholdene og justeret procedurerne.

Timelæreransættelser ved virksomhedsforlagt undervisning

Baggrunden for det tematiske tilsyn med timelæreransættelser ved virksomhedsforlagt undervisning var en tilsynsundersøgelse af AMU-kurser afholdt for ansatte i ældre- og plejesektoren, som styrelsen indledte i 2013. Styrelsen var i kontakt med 16 plejecentre fordelt på otte kommuner på Sjælland, Fyn og Jylland. De ansatte var på AMU-kurser i samarbejde, kommunikation og forandringsprocesser på arbejdspladsen. Undervisningen blev forestået af timeansatte lærere, som ved siden af dette arbejde var tilknyttet en privat kursusvirksomhed. Uden AMU-udbydernes vidende havde den private kursusvirksomhed indgået en særskilt samarbejdsaftale med plejecentrene om levering af en række ydelser, herunder kurser, kursusmateriale, administration af VEU-godtgørelse og møder med plejecentrenes ledelser. Betalingen til den private kursusvirksomhed lå på 0,2 - 0,7 mio. kr. pr. plejecenter. Derudover betalte plejecentrene den obligatoriske deltagerbetaling til den afholdende AMU-udbyder.

Plejecentrene tilkendegav på møder med styrelsen, at deres opfattelse var, at størstedelen af betalingen til den private kursusvirksomhed dækkede selve afholdelsen af AMU-kurser. Efter styrelsens vurdering understøttede indholdet i samarbejdsaftalerne plejecentrenes opfattelse, og plejecentrene kan derfor være blevet opkrævet en betaling for AMU-ydelser af private kursusvirksomheder, som allerede var dækket af den obligatoriske deltagerbetaling og det statsfinansierede taxametertilskud.

Styrelsen har overdraget relevant materiale i sagen til Økonomi- og Indenrigsministeriet, der er øverste ansvarlige tilsynsmyndighed for kommunerne. Kommunernes Landsforening er ligeledes blevet orienteret og har på Kommunernes Dialogportal gjort opmærksom på sagen. Derudover har styrelsen orienteret de involverede kommuner samt bedt AMU-udbyderne være særligt opmærksomme i forbindelse med virksomhedsforlagte kurser med timeansatte lærere.

Styrelsen har i 2014 fulgt op på sagen. På baggrund af uanmeldte tilsynsbesøg på fire plejecentre har styrelsen undersøgt, hvorvidt den beskrevne forretningsmodel fortsat bliver anvendt. Tre af besøgene viste, at plejecentrene ikke havde indgået samarbejdsaftaler med en privat kursusvirksomhed, mens dette var tilfældet for det sidste plejecenter. TaskForce AMU afholdt herefter et møde med det pågældende plejecenter og gjorde plejecentret opmærksom på forretningsmodellen.

TaskForce AMU vil i 2015 følge op på sagen ved stikprøver.

Udvikling af kvalitetstilsyn

Kvalitetstilsynet med arbejdsmarkedsuddannelserne skal bidrage til, at det i højere grad bliver muligt for styrelsen at gennemføre en dialogbaseret opfølgning over for udbyderne i forhold til kvaliteten i tilrettelæggelsen og afholdelsen af uddannelserne. Udviklingen af tilsynet tager udgangspunkt i en videreudvikling af det fælles kvalitetssikringssystem VisKvalitet.dk. I samarbejde med AMU-udbydere og efteruddannelsesudvalg har styrelsen igangsat et arbejde med at udvikle nye evalueringsspørgsmål og forberede systemtekniske ændringer.

2.9 Danskprøver for voksne udlændinge

Danskprøver for voksne udlændinge (Prøve i Dansk 1, Prøve i Dansk 2 og Prøve i Dansk 3 samt Studieprøven) knytter sig til danskuddannelse for voksne udlændinge (DAU), som udbydes af kommunerne. Prøverne bliver afholdt af godkendte prøveafholdende udbydere af danskuddannelse (sprogcentre). Styrelsen varetager det lovregulerede tilsyn med gennemførelsen og afholdelsen af de centralt stillede afsluttende danskprøver.

Tilsynet i 2014 har haft fokus på danskprøvernes mundtlige del i Prøve i Dansk 1, Prøve i Dansk 2, Prøve i Dansk 3 og Studieprøven. Styrelsen har gennemført tilsynsbesøg på to sprogcentre, som

viste, at prøverne samlet set blev afholdt i overensstemmelse med reglerne. Styrelsen konstaterede en række mindre uregelmæssigheder såsom for dårlig skiltning ved prøveafholdelse, for sen indføring af karakterer på karakterliste og for nogle få prøvedeltagere ved Prøve i Dansk 3 for upræcist definerede emner til den forberedte del af prøven. I en efterfølgende tilsynsrapport til de to sprogcentre blev reglerne præciseret.

2.10 Statsborgerskabsprøven

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har ansvaret for at udarbejde statsborgerskabsprøven og for prøvernes afholdelse. Styrelsen varetager tilsynet med gennemførelsen og afholdelsen af prøven, som oftest bliver afholdt af sprogcentre. Styrelsen har i 2014 ved prøveterminerne i juni og december gennemført to uanmeldte tilsynsbesøg hos to prøveafholdende centre. Begge steder blev prøverne afholdt i overensstemmelse med reglerne.

3. Det økonomiske tilsyn

I 2014 lancerede styrelsen en [strategi for det økonomiske tilsyn](#). Strategien redegør for rammer, formål og metoder for det økonomiske tilsyn og fastlægger de fremtidige indsatsområder. Indsatsområderne er fastlagt med henblik på, at tilsynet skal

- have skarpere fokus på at tage hånd om de institutioner, hvor der er risiko for økonomiske eller administrative udfordringer
- udvikles i en mere proaktiv retning, så det i højere grad bliver muligt at reagere tidligere og dermed modvirke, at udfordringerne kan udvikle sig i mere alvorlig retning.

Styrelsen har i 2014 igangsat et udviklingsarbejde med henblik på at udarbejde forslag til mere tidstro data, herunder indikatorer for god økonomistyring, der kan supplere de indikatorer, som anvendes til screening af institutionerne som led i det økonomiske tilsyn. Styrelsen har blandt andet arbejdet med at afdække de formelle krav til god økonomistyring, og der er for 2015 planlagt besøg på en række institutioner med henblik på at indhente deres erfaringer med styringsrelevante data.

Revisorkvalitet har også været et indsatsområde, som styrelsen har haft fokus på i 2014, idet det er centralt, at revisorernes arbejde er af høj kvalitet og understøtter formålene med det økonomiske tilsyn. I forbindelse hermed har styrelsen søgt at styrke uddannelse og kompetenceudvikling af revisorer, blandt andet ved afholdelse af kursusdage for revisorer på Undervisningsministeriets område. Styrelsen har arbejdet med at standardisere afsnit i revisors protokollater, hvor revisor redegør for de revisionshandlinger, der er udført, og resultaterne heraf. Sideløbende med standardiseringen af afsnit i revisionsprotokollater har styrelsen arbejdet med at udvikle et nyt koncept for revisortjeklisten, hvor revisor besvarer en række spørgsmål om de udførte revisionshandlinger. Arbejdet er sket i samarbejde

med FSR - danske revisorer og Rigsrevisionen. Implementeringen forventes at ske med virkning for regnskabsåret 2015. Endelig er revisorerklæringerne på ministeriets tilskudsområder blevet ajourført i 2014 og træder i kraft fra 2015.

3.1. Det risikobaserede tilsyn

3.1.1. Formål med tilsyn

Tilsynet er målrettet mod de institutioner, hvor styrelsen vurderer, at der er risiko for, at regler og retningslinjer ikke bliver overholdt, at tilskuddet ikke bliver anvendt effektivt, eller at institutionerne ikke fremover vil kunne varetage udbuddet af uddannelser. Gennem tilsynet foretager styrelsen en systematisk monitorering af institutionernes økonomiske udvikling.

Tilsynet tager afsæt i screeninger af henholdsvis uddannelsesinstitutioner på det regulerede og frie område.

Institutionerne på det regulerede område omfatter almene gymnasier, voksenuddannelsescentre (VUC'er) samt institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvor sidstnævnte dækker over handelsskoler, tekniske skoler, kombinationsskoler, landbrugsskoler, AMU-centre og social- og sundhedsskoler (sosu-skoler). På det regulerede område indgår institutionerne i en central planlægning af et landsdækkende og regionalt udbud af offentligt godkendte, kompetencegivende uddannelser.

Screeningerne på det regulerede område omfatter 236 institutioner, der i alt har modtaget knap 22 mia. kr. i statstilskud i 2014.

Institutionerne på det frie område omfatter frie grundskoler og private gymnasier, efterskoler, kombinerede skoler, produktionsskoler og husholdnings- og håndarbejdsskoler (frie fagskoler). Institutionerne er oprettet på privat initiativ og udgør et enten

institutionelt eller uddannelsesmæssigt alternativ til det regulerede område. Idet institutionerne ikke indgår i den centrale planlægning af udbud, er der ikke samme hensyn som på det regulerede område til at følge op på skolernes mulighed for fortsat at varetage udbuddet. Ved institutionens eventuelle lukning har tilsynet en forpligtelse til at arbejde for at minimere tab, herunder at sikre institutionens tilbagebetalingsevne.

Screeningerne på det frie område omfatter 851 institutioner, der i alt har modtaget cirka 8,6 mia. kr. i statstilskud i 2014.

3.1.2. Metode

Grundlaget for det risikobaserede tilsyn i 2014 er institutionernes årsrapporter vedrørende 2013 samt revisors tilhørende afrapportering af revisionsresultater i revisionsprotokollater og revisors besvarelse af tjeklistespørgsmål om den finansielle revision, juridisk-kritiske revision, forvaltningsrevision og økonomistyring.

Den systematiske monitorering af institutionerne sker på baggrund af en screening af institutionerne ud fra fastlagte indikatorer og parametre.

Indikatorerne, der blev anvendt til screeningen af institutionerne i 2014, var følgende:

- Likviditetsgrad ved årets udgang i 2013
- Soliditetsgrad ved årets udgang i 2013
- Den relative aktivitetsudvikling i 2013 i forhold til 2012
- Belåningsgraden i ejendomme ved årets udgang i 2013
- Derudover er der inddraget følgende parametre:
- Aktuel status på igangværende tilsynssager
- Institutioner, som ved udgangen af 2013 var sat under skærpet tilsyn
- Karakteren af revisorforbehold eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen.

På baggrund af ovenstående indikatorer og parametre foretager styrelsen en endelig kategorisering af institutionerne ud fra samlet vurdering af, om der er institutioner, som er i risiko for at være udfordrede økonomisk eller administrativt. Kategoriseringen anvendes som udgangspunkt for en dialog med de udfordrede institutioner med henblik på at vurdere behovet for en eventuel tilsynsmæssig reaktion. Institutionerne fordeles i tre sagsbehandlingskategorier, henholdsvis kvitteringssager, standardgennemgang og enkeltsagsbehandling.

De institutioner, hvor revisors afrapportering ikke

har givet anledning til bemærkninger, og hvor de økonomiske nøgletal ikke har vist tegn på økonomiske udfordringer, visiteres som en "kvitteringssag". Disse institutioner følger styrelsen som udgangspunkt ikke yderligere op over for, med mindre at efterfølgende gennemgang, andre typer afrapporteringer eller eksterne henvendelser giver anledning hertil. Dog foretages en stikprøvevis gennemgang af disse institutioner, som har til formål at opfange, om screeningen har fungeret efter hensigten og formålet at identificere de institutioner, som er udfordrede.

De institutioner, hvor screeningen viser umiddelbare indikationer på udfordringer, enten i forhold til regeloverholdelse eller i forhold til den økonomiske situation, følger styrelsen op over for i form af en "standardgennemgang". Opfølgningen har til formål at afdække udfordringernes karakter og sikre, at institutionen har taget hånd eller tager hånd om udfordringerne. Der indledes dialog med institutionen, og der indhentes eventuelt yderligere materiale. De institutioner, som styrelsen vurderer at være alvorligt udfordrede, bliver der fulgt op på i form af en "enkeltsagsbehandling" af regnskabsmateriale m.v. med henblik på at vurdere behovet for eventuelle yderligere tilsynsmæssige reaktioner. Det drejer sig om institutioner, der er under skærpet tilsyn og tæt opfølgning, fx fordi institutionen har optaget et likviditetslån hos ministeriet eller har indgået en afdragsordning med ministeriet.

3.1.3. Resultat af screeningen på det regulerede område

Resultatet af screeningen i 2014 fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Resultat af screening baseret på blandt andet regnskabsmateriale vedrørende 2013 vedr. det regulerede område

Antal institutioner				
Institutionstype	Enkelt-sag	Standard	Kvittering	I alt
Institutioner for erhvervsrettet uddannelse	7	30	53	90
Almene gymnasier	0	22	100	122
Voksenuddannelsescentre (VUC)	0	7	17	24
I alt (antal)	7	59	170	236
I alt (procent)	3 %	25 %	72 %	100 %

Det fremgår af tabellen, at ud af de i alt 236 regulerede institutioner er 170 institutioner blevet behandlet som en "kvitteringssag", svarende til 72 pct. af institutionerne. Der er foretaget en stikprøvevis gennemgang på 5 pct. af institutionernes regnskabsmateriale. Stikprøven har ikke vist behov for yderligere opfølgning.

Der har været iværksat standardgennemgang på 59 institutioner, svarende til 25 pct. af institutionerne. Heraf er 30 institutioner for erhvervsrettet uddannelse, 22 almene gymnasier og syv voksenuddannelsescentre. Der er overfor institutionernes bestyrelser foretaget opfølgning på alle de identificerede forhold af tilsynsmæssig relevans, herunder revisors eventuelle forbehold eller supplerende oplysninger eller kritiske bemærkninger og/eller anbefalinger

i revisionsprotokollatet, som bestyrelsen ikke har forholdt sig til.

Der er syv institutioner for erhvervsrettet uddannelse, svarende til 3 pct. af de regulerede institutioner, som er underkastet enkelt-sagsbehandling af regnskabsmateriale m.v. De syv institutioner er underlagt et skærpet tilsyn, som følge af, at ministeriet har ydet likviditetslån til institutionerne. Skærpet tilsyn er et enkelt-sagstilsyn med institutionen, der som hovedregel omfatter særskilte krav om afrapportering i løbet af året. Resultatet af styrelsens enkelt-sagstilsyn er afrapporteret i afsnit 3.3 nedenfor.

3.1.4 Resultat af screeningen på det frie område

Resultatet af screeningen i 2014 på det frie område fremgår af nedenstående tabel 4.

Tabel 4. Resultat af screening baseret på blandt andet regnskabsmateriale vedrørende 2013 vedrørende det frie område

Antal skoler				
Skoletype	Enkelt-sag	Standard	Kvittering	I alt
Grundskoler og private gymnasier	4	183	328	515
Efterskoler	5	45	172	222
Kombinerede skoler	2	1	18	21
Produktionsskoler	1	25	56	82
Husholdnings- og håndarbejdsskoler (frie fagskoler)	0	3	8	11
I alt (antal)	12	257	582	851
I alt (procent)	1 %	30 %	69 %	100

Tabellen viser, at ud af de i alt 851 fri skoler er 582 skoler blevet behandlet som en kvitteringssag, svarende til 69 pct. af skolerne. Der vil blive foretaget en stikprøvevis gennemgang på 5 pct. af skolernes regnskabsmateriale. Resultatet af stikprøven foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

Der har været iværksat standardgennemgang på 257 skoler, svarende til 30 pct. af skolerne. Der er overfor skolernes bestyrelse foretaget en opfølgning på alle de identificerede forhold af tilsynsmæssig relevans, herunder revisors eventuelle supplerende oplysninger eller kritiske bemærkninger og/eller anbefalinger

i revisionsprotokollatet, som bestyrelsen ikke har forholdt sig til.

Der er 12 frie skoler, svarende til 1 pct. af de frie skoler, som er underlagt enkeltsagsbehandling af regnskabsmaterialet m.v. De 12 skoler er underlagt et skærpet tilsyn hovedsageligt som følge af, at institutionerne har indgået en afdragsordning med ministeriet. Skærpet tilsyn er et enkeltsagstilsyn med skoler, der som hovedregel omfatter særskilte krav om afrapportering i løbet af året. Resultatet af styrelsens enkeltsagstilsyn er afrapporteret i afsnit 3.3 nedenfor.

3.1.5 Opsamling på det risikobaserede tilsyn på det regulerede og frie område

Styrelsens gennemgang af institutionernes årsrapporter og revisors afrapporteringer vedrørende 2013 har givet styrelsen anledning til nogle generelle bemærkninger til institutionernes regnskabsaflægelse for 2013 og om særlige forhold for 2014. Bemærkningerne er sendt til alle omfattede institutioner og skal sikre, at regler, retningslinjer samt paradigmer på området følges. Bemærkningerne er generelle betragtninger på tværs af institutionsområder og er ikke møntet på enkelte institutioner.

Styrelsen har blandt andet haft følgende bemærkninger:

- *Kvaliteten af institutionernes ledelsesberetning*
Gennemgangen har vist, at institutionernes ledelsesberetning i en del tilfælde er for kortfattet og mangler omtale af centrale områder. Jævnfør styrelsens paradigme og vejledninger skal ledelsesberetningen omtale det realiserede resultat i forhold til sidste år og det budgetterede resultat for regnskabsåret. Ledelsen skal kommentere både i forhold til resultat i kroner, aktiviteter i årselever og det likvide kapitalberedskab.
- *Bestyrelsernes stillingtagen til revisors eventuelle bemærkninger og anbefalinger*
Styrelsen har konstateret, at der i perioden 2012-2013 har været en fremgang i informationsniveauet i bestyrelsernes stillingtagen generelt, idet hovedparten af institutionernes bestyrelser i regnskabsåret 2013 har forholdt sig til hver enkelt af revisors kritiske bemærkninger og anbefalinger i revisionsprotokollatet. Det er dog styrelsens vurdering, at bestyrelsernes stillingtagen fortsat i en række tilfælde har været utilstrækkelig, da det ikke har fremgået, hvordan bestyrelsen konkret har forholdt sig til hver enkelt af revisors kritiske bemærkninger og anbefalinger.

- *Den regnskabsmæssige behandling af institutionernes finansielle instrumenter*

Styrelsen har konstateret, at nogle institutioner indregner den negative værdiregulering af de finansielle instrumenter som kortfristet gæld i balancen, mens andre indregner den negative værdiregulering under langfristet gæld. Praksis for den regnskabsmæssige behandling af finansielle instrumenter er ikke entydigt fastsat, men det regnskabstekniske udvalg FSR - danske revisorer har orienteret sine medlemmer om, hvordan den regnskabsmæssige behandling kan være. På den baggrund har styrelsen overfor institutionerne henstillet, at en negativ værdiregulering af de finansielle instrumenter fra 2014 optages som langfristet gældspost i relation til prioritetsgælden, da den i så fald kan anses som en integreret del af denne gæld. Hvis værdireguleringen er positiv, skal reguleringen optages som et finansielt anlægsaktiv under posten "Andre tilgodehavender".

Udover ovenstående bemærkninger har styrelsen haft følgende bemærkning til institutionerne på det regulerede område:

- *Regnskabsmæssig behandling af tilskud til kapacitetsudvidelse*

Der har på finansloven for 2010 - 2012 været afsat en pulje på 200 mio. kr., som er bevilget til gymnasier og hf-kurser i forbindelse med kapacitetsudvidelser. Styrelsen har fået oplyst, at en række almene gymnasier har indregnet færdige byggerier med tilskud efter et nettoprincip, hvor tilskuddet modregnes i de faktisk anvendte udgifter, og hvor nettoudgiften fremgår i regnskabet under materielle anlægsaktiver. Styrelsen har forespurgt Moderniseringsstyrelsen om den regnskabsmæssige behandling af tilskud til kapacitetsudvidelse og har på den baggrund gjort institutionerne opmærksom på, at der i den regnskabsmæssige behandling af tilskuddet fremover skal anvendes et bruttoprincip, hvor det tildelte tilskud vises særskilt i regnskabet under langfristet gæld, og hvor anskaffelsessummen for kapacitetsudvidelsen fremgår af regnskabet under materielle anlægsaktiver. Der skal løbende foretages afskrivninger på anskaffelsessummen i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis, ligesom tilskuddet løbende skal indtægtsføres i resultatopgørelsen i samme takt.

3.2 Tematisk tilsyn

3.2.1. Det regulerede område

På tværs af institutioner på det regulerede område har styrelsen i 2014 gennemført en tematisk analyse, hvis formål har været at belyse de regulerede institutioners anvendelse af finansielle instrumenter. Det omfatter renteswap, renteloft, afdragsfrie lån og lån i udenlandsk valuta. Analysen beror på en spørgeskemaundersøgelse foretaget i efteråret 2013.

Analysen viste, at 68 institutioner svarende til cirka 31 pct. af de regulerede uddannelsesinstitutioner med realkreditlån alene anvender fast forrentede

lån. De resterende cirka 69 pct. (149 institutioner) anvender lån med variabel rente eller en kombination af variabel og fast rente.

Af de 149 institutioner med variabelt forrentede realkreditlån har 53 institutioner ikke foretaget rentesikring af deres variable lån. De har rene rentetilpasningslån og en meget lav aktuel renteudgift, men samtidig har de den risiko, at en rentestigning slår direkte igennem i øgede renteudgifter. For at sikre sig mod sådanne store udsving i renteudgifter har 96 af de 149 institutioner indgået rentesikringsaftaler i form af renteswap eller renteloft, jf. tabel 5 nedenfor.

Tabel 5. Rentesikringsinstrumenter fordelt på institutionstyper

	Antal institutioner med rentesikringsordninger	Heraf antal institutioner med en eller flere renteswapaftaler	Heraf antal institutioner med en eller flere renteloftsaftaler
Tekniske skoler	15	13	6
Handelsskoler	11	10	8
Kombinationsskoler	13	11	6
AMU-centre	3	3	1
Landbrugsskoler	3	2	1
SOSU-skoler	3	1	3
Almene gymnasier	43	19	31
VUC	5	0	5
I alt	96	59	61

Note: En institution kan have både renteswap- og renteloftsaftaler, hvorfor summen af antal institutioner med henholdsvis renteswap- og renteloftsaftaler overstiger 96.

33 institutioner svarende til cirka 15 pct. af institutionerne anvender afdragsfrihed på et eller flere lån, mens 10 institutioner svarende til under 5 pct.

har optaget lån i udenlandsk valuta. Alle lånene er optaget i euro.

Tabel 6. Finansielle instrumenter fordelt på institutionstyper

	Antal institutioner med afdragsfrie låneaftaler	Antal institutioner med lån i udenlandsk valuta (euroen)
Tekniske skoler	4	0
Handelsskoler	5	1
Kombinationsskoler	4	1
AMU-centre	2	0
Landbrugsskoler	5	6
SOSU-skoler	2	0
Almene gymnasier	11	2
VUC	0	0
I alt	33	10

Instrumenterne er typisk anvendt for at nedbringe finansielle udgifter (renter mv.) og dermed prioritere ressourcer til undervisningsopgaven. Institutioner, der har benyttet sig af særligt rentesikringsinstrumenter, har som hovedregel sparet penge ved at kunne

opnå en lavere rente i forhold til et fastforrentet lån samtidig med, at instrumenterne har beskyttet dem mod pludselige renteudsving. Nogle instrumenter har dog samtidig som konsekvens, at de kan være dyre at opsiges igen i perioder med faldende renter. I sådanne

perioder kan instrumenterne derfor være begrænsende for institutionernes økonomiske handlerum.

På baggrund af analysen vil der fremadrettet blive stillet krav om, at (i) uddannelsesinstitutionerne udarbejder konkrete strategiplaner for deres låntagning og anvendelse af finansielle instrumenter, og at (ii) institutionerne endvidere indhenter uafhængig ekstern rådgivning, inden finansielle instrumenter tages i brug. Disse krav vil blive udmøntet ved bekendtgørelse. Herudover vil styrelsen styrke vejledningen til institutionerne, så risici mv. ved anvendelse af finansielle instrumenter i højere grad tydeliggøres. I denne vejledning vil det blandt andet fremgå, at lån i udenlandsk valuta i højere grad end de øvrige finansielle instrumenter synes at have et spekulativt sigte, hvorfor dette instrument som udgangspunkt ikke bør anvendes.

Hele analysen er tilgængelig på [Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens](#) hjemmeside, og opfølgningen på analysen forventes gennemført i 2015.

3.3 Enkeltsagstilsyn

3.3.1. Formål og metode

Formålet med enkeltsagstilsyn er at følge op på dels institutioner, som allerede er under skærpet tilsyn, dels institutioner, hvor det risikobaserede tilsyns

indledende screening eller henvendelser i løbet af året har vist sig at være grundlag for at føre skærpet tilsyn med institutionen.

Institutionerne under skærpet tilsyn er som hovedregel underlagt krav om løbende afrapportering om den økonomiske udvikling. Afrapporteringen danner grundlag for styrelsens vurdering af, om det skærpede tilsyn skal opretholdes.

Der har også i få tilfælde været konkrete eksterne henvendelser, hvor styrelsen er blevet gjort opmærksom på udfordringer i en institutions økonomi eller administration. I tilfælde heraf går styrelsen i dialog med institutionen og eventuelt revisor med henblik på at oplyse sagens forhold. Styrelsen kan foretage både anmeldte som uanmeldte tilsynsbesøg på institutionen.

3.3.2. Resultat af tilsynet på det regulerede område

Institutioner under skærpet tilsyn

Der har i 2014 været otte forskellige institutioner, som i årets løb har været sat under skærpet tilsyn. Nedenstående tabel 7 viser en oversigt over alle institutioner under skærpet tilsyn i årets løb, både primo og ultimo 2014, tilgang af institutioner, samt institutioner, hvor enkeltsagstilsynet er blevet afsluttet.

Tabel 7. Institutioner under skærpet tilsyn

Antal institutioner				
Årsag til skærpet tilsyn	Status primo 2014	Nye institutioner i årets løb under skærpet tilsyn	Institutioner hvor skærpet tilsyn er afsluttet	Status ultimo 2014
Kritisk økonomisk situation	7	1	1	7

Note: Institutioner under skærpet tilsyn underlægges en enkeltsagsbehandling af regnskabsmaterialet m.v. som følge af den årlige screening af institutionerne.

Vurderingen af, om institutioner sættes under skærpet tilsyn, sker løbende over året. Der kan derfor være forskel på antallet af institutioner, der er underlagt enkeltsagsbehandling af regnskabsmateriale m.v., og antallet af institutioner, der i løbet af året er under skærpet tilsyn.

Alle institutioner under skærpet tilsyn har haft et likviditetslån, som er bevilget i perioden 2008 – 2014. Det sidste lån er bevilget i december 2014. Lån kan i henhold til § 20.86.05 på Finansloven bevilges til institutioner, som er i en særligt vanskelig økonomisk situation. Det første år er afdragsfrit, og lån afdrages herefter over fire år. Der er en institution, som har fået bevilget afdragsfrihed i perioden 2013 – 2016.

I løbet af 2014 blev en enkelt institution sat under skærpet tilsyn, som ikke ved begyndelsen af året var under skærpet tilsyn. Samtidig var der en institution, hvor det skærpede tilsyn er blevet afsluttet i løbet af året. Dette skyldes, at institutionen fusionerede med en anden institution. Således var der ved

udgangen af 2014 syv institutioner under skærpet tilsyn på det regulerede område.

Resultatet af styrelsens skærpede tilsyn er blandt andet, at der i forhold til særligt økonomisk udfordrede institutioner har været ført en dialog mellem styrelse og institution om principperne og mulighederne for den nødvendige økonomiske genopretning. Desuden har styrelsen stillet krav om løbende afrapportering af gennemførte initiativer samt udviklingen i de økonomiske nøgletal.

Eksterne henvendelser

Styrelsen har i 2014 modtaget to eksterne henvendelse vedrørende økonomiske uregelmæssigheder på institutioner på det regulerede område.

På baggrund af den første henvendelse gennemførte styrelsen et tilsynsbesøg på institutionen, og sagen er afsluttet uden bemærkninger i forhold til institutionen.

Den anden henvendelse vedrørte store udbetalinger af overarbejdstimer på en institution, som gav anledning til tvivl om, hvorvidt udbetalingerne var hjulmede og dokumenterede, samt om institutionen havde taget skyldige økonomiske hensyn. Som opfølgning herpå indhentede styrelsen en skriftlig redegørelse fra institutionen. Sagen er ikke afsluttet, og styrelsen vil i forbindelse med vurderingen af institutionens skriftlige redegørelse belyse de juridiske

forhold omkring ansættelsesforholdet, dvs. om der er hjemmel til overtidsbetaling af alle overtimer eller eventuelt af nogle overtimer. Vurderingen forventes at foreligge i løbet af foråret 2015.

3.3.3 Resultat af tilsynet på det frie område

Institutioner under skærpet tilsyn

I 2014 har 31 institutioner på det frie område været sat under skærpet tilsyn.

Nedenstående tabel 8 viser en oversigt over alle institutioner under skærpet tilsyn i årets løb, både primo og ultimo 2014, tilgang af institutioner, samt institutioner, hvor enkeltsagstilsynet er blevet afsluttet.

Tabel 8. Institutioner under skærpet tilsyn

Årsag til skærpet tilsyn	Antal institutioner			
	Status primo 2014	Nye institutioner i årets løb under skærpet tilsyn	Institutioner hvor skærpet tilsyn er afsluttet	Status ultimo 2014
Kritisk økonomisk situation	10	15	11	14
Svagheder i institutionens forretningsgange	0	6	2	4
I alt (antal)	10	21	13	18

Note: Institutioner under skærpet tilsyn underlægges en enkeltsagsbehandling af regnskabsmaterialet m.v. som følge af den årlige screening af institutionerne. Vurderingen af, om institutioner sættes under skærpet tilsyn, sker løbende over året. Der kan derfor være forskel på antallet af institutioner, der er underlagt enkeltsagsbehandling af regnskabsmateriale m.v., og antallet af institutioner, der i løbet af året er under skærpet tilsyn.

Det fremgår af tabellen, at der ultimo 2014 er 18 institutioner under skærpet tilsyn.

Det skærpede tilsyn skyldtes for 14 institutioners vedkommende en kritisk økonomisk situation, og ni af disse institutioner har indgået en afdragsordning med styrelsen. Der er fire institutioner, som styrelsen vurderer at have svagheder i forretningsgangene og derfor er under skærpet tilsyn.

I 2014 blev det skærpede tilsyn afsluttet med 13 institutioner. Dette skyldtes, at deres økonomiske situation var blevet forbedret, herunder at deres afdragsordning var afsluttet, eller at deres forretningsgange var blevet styrket.

Resultatet af styrelsens skærpede tilsyn har blandt andet været, at der i forhold til de økonomisk udfordrede institutioner på det frie område har været ført en dialog mellem styrelse og institution om, hvilke initiativer der skal gennemføres for at rette op på forholdene. Desuden har styrelsen afhængig af

karakteren af institutionens udfordringer stillet krav om løbende afrapportering af gennemførte initiativer samt udviklingen i de økonomiske nøgletal.

Eksterne henvendelser

Styrelsen har i 2014 modtaget seks eksterne henvendelser vedrørende uregelmæssigheder på institutioner på det frie område. Styrelsen har behandlet to af henvendelserne, hvor sagen er afsluttet, uden at styrelsen har fundet grundlag for at fremkomme med bemærkninger. I den tredje henvendelse har styrelsen anmodet om en nærmere redegørelse fra institutionens bestyrelse.

Den fjerde henvendelse vedrørte mistanke om alvorlige økonomiske uregelmæssigheder på en institution, hvilket førte til, at styrelsen gennemførte et uanmeldt tilsynsbesøg på institutionen. I forlængelse af besøget stillede styrelsen krav om en uvildig revisionsundersøgelse af forholdene. Den uvildige revisionsundersøgelse viste væsentlige svagheder i institutionens økonomiforvaltning blandt andet i

form af en kritisabel sammenblanding af institutionens og den tidligere institutionsleders private økonomi, manglende dokumentation for væsentlige udbetalinger og udlæg samt anvendelse af check- og kontantbetalinger i et vidt omfang. Den manglende dokumentation omfattede blandt andet den tidligere institutionsleders rejseudgifter.

Styrelsen har på baggrund heraf været i dialog med institutionens bestyrelse om revisionsundersøgelsens resultater og følger fortsat bestyrelsens initiativer til styrkelse af skolens økonomiforvaltning nøje.

Den femte henvendelse vedrørte mistanke om økonomiske uregelmæssigheder som følge af habilitetsmæssige problemer hos institutionens daværende leder, som var medejer af det rejsebureau, hvor institutionen har købt sine rejser. På baggrund af henvendelsen gik styrelsen i dialog med institutionen, hvilket udmøntede sig i en række henstillinger til institutionen om procedurerne for indkøb af rejser med henblik på at undgå eventuelle habilitetsproblemer. Desuden henstillede styrelsen til, at institutionen ikke benyttede samme revisor som det berørte rejsebureau, der var leverandør til skolen, da det vurderes, at skolens revisor indtog en uhensigtsmæssig dobbeltrolle, der kunne rejse tvivl om revisors uafhængighed.

Den sjette henvendelse vedrørte mistanke om, hvorvidt der reelt blev afholdt den påkrævede undervisning på en institution. Styrelsen har modtaget flere henvendelser om samme forhold. På den baggrund har styrelsen taget kontakt til institutionen samt foretaget uanmeldt tilsynsbesøg. Styrelsen har vurderet, at der ikke på det foreliggende grundlag synes at være blevet gennemført den påkrævede undervisning, og har som følge heraf stoppet udbetaling af statstilskud til institutionen. Styrelsen har samtidig meddelt institutionen, at den betragtes som nedlagt. Styrelsen er i gang med en afdækning af, hvornår institutionen faktisk ophørte med undervisningen.

3.4 Enkeltstående økonomiske tilsynsopgaver

3.4.1 Formål og metode

Styrelsen varetager en række enkeltstående tilsynsopgaver i form af gennemgang af årsrapport og revisionsprotokollat for modtagere af tilskud fra Sydslesvigudvalget, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) samt Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Formålet med gennemgangen er at påse, at tilskuddet anvendes inden for formålet, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af statslige midler, og at regler og retningslinjer overholdes.

3.4.2. Resultat af tilsynet

Modtagere af tilskud fra Sydslesvigudvalget

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har i 2014 gennemgået årsregnskaber og revisionsprotokollater samt projektrenskaber for 11 sydslesvigiske foreninger og organisationer, der i 2013 modtog tilskud fra ministeriet. Foreningerne og organisationerne fik i alt vedrørende regnskabsåret 2013 bevilget 454,8 mio. danske kr. i drifts- samt bygge og anlægstilskud og diverse projekttilskud, jf. finanslovens § 20.84.01.

I henhold til § 19 i Sydslesvigloven har styrelsen i 2014 afgivet en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget med resultaterne af ovennævnte gennemgang af regnskabsmateriale m.v.

Styrelsen har i opfølgingsrapporten til Sydslesvigudvalget blandt andet anført, at det er styrelsens vurdering, at foreningerne i al væsentlighed har opfyldt kravene i bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab, revision af og indberetning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget. Desuden har styrelsen noteret, at alle foreningernes og organisationernes revisorer har tilkendegivet, at regnskaberne giver et retvisende billede af de økonomiske forhold i foreningerne og organisationerne, samt at foreningernes og organisationernes dispositioner er i overensstemmelse med de overordnede formål med bevillingerne, og at bevillingerne er blevet forvaltet på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB)

Styrelsen har gennemgået AUB's årsrapport og tilhørende interne og eksterne revisionsprotokollater. Styrelsen har ingen væsentlige bemærkninger til gennemgangen, men er opmærksom på, at revisorer har afgivet supplerende oplysninger om AUB's likviditet og egenkapital, herunder at Undervisningsministeriet har afgivet en statsgaranti på op til 5 mia. kr. for en kredit, som AUB optager i et pengeinstitut til at dække likviditetsunderskud i AUB-ordningen. Ifølge ledelsesberetningen forventes for 2014 og de kommende år en forbedring af både likviditeten og egenkapitalen.

Fra og med 2014 er AUB's revisor underlagt krav om, at revisionen skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik. Dermed bliver AUB som øvrige statslige selvejende institutioner underlagt kravet om, at revisor skal undersøge og afrapportere om, der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de statslige midler. Forvaltningsrevisionen foretages i forhold til AUB's administration af de ordninger, som AUB administrerer.

Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed (NTS-centeret)

Styrelsen har gennemgået NTS-centerets årsrapport og tilhørende eksterne revisionsprotokollat.

Styrelsen har ingen væsentlige bemærkninger til gennemgangen, men er opmærksom på at ledelsen har iværksat initiativer for at sikre, at den løbende økonomiske styring styrkes.

4. Øvrige områder

4.1 Vedtægter

4.1.1. Formål med tilsynet

Fra og med 1. august 2012 godkender styrelsen vedtægter for nye skoler, ved sammenlægning, spaltning, overgang til kombineret skole eller i tilfælde, hvor skolen ændrer skoleform, jf. lov nr. 271 af 27. marts 2012.

I øvrige tilfælde af vedtægtsændringer er skolernes bestyrelser efter 1. august 2012 selv ansvarlige for vedtægterne og for, at vedtægterne er i overensstemmelse med lovgivningen, herunder eventuelle standardvedtægter, som ministeriet har fastsat i bekendtgørelsesform.

Tilsynet med vedtægter omfatter det indholdsmæssige tilsyn og tilsyn med offentliggørelseskravene. Det indholdsmæssige tilsyn skal sikre, at de vedtægter, som skolerne selv uden ministeriets/styrelsens mellemværende har udarbejdet og vedtaget, holder sig inden for lovgivningen og vedtægtsreglernes rammer for den pågældende skoleform.

Tilsynet med offentliggørelseskravene skal sikre, at skolerne overholder lovens regler om offentliggørelse af vedtægterne på skolernes hjemmeside.

4.1.2 Metode

Tilsynet gennemføres ved en stikprøvevis gennemgang af et antal skolers hjemmesider med henblik på at konstatere, om lovgivningens krav vedrørende offentliggørelse af vedtægterne er opfyldt. Har en skoles bestyrelse og eventuel generalforsamling efter 1. august 2012 selv ændret vedtægterne uden styrelsens mellemværende, gennemgår styrelsen samtidig vedtægterne for at undersøge, om disse er i overensstemmelse med gældende regler. Er dette ikke tilfældet, indleder styrelsen en dialog med skolen, som fortsætter, indtil vedtægterne opfylder kravene. Der iværksættes desuden ad-hoc tilsyn, hvis styrelsen ved en henvendelse m.v. bliver opmærksom på, at en skoles vedtægter måske ikke opfylder gældende

lovgivning, eller at offentliggørelseskravene ikke overholdes.

4.1.3 Resultat af tilsynet

Institutioner på det regulerede område

Tabel 9 viser resultatet af vedtægstilsynet på det regulerede område. Der har i alt været udtaget 18 institutioner til tilsyn.

Det fremgår af tabellen, at 17 af de 18 institutioner i stikprøven ikke opfyldte lovgivningens krav vedrørende offentliggørelse af vedtægterne på hjemmesiden. Heraf opfyldte ingen af de 10 udvalgte almene gymnasier offentliggørelseskravene. Tilsynet med de otte institutioner for erhvervsrettet uddannelse viste, at syv af institutionerne ikke opfyldte offentliggørelseskravene.

Der har været ført en løbende dialog med disse institutioner, og alle institutionerne på nær en enkelt har efterfølgende bragt forholdene vedrørende kravene til offentliggørelse i orden. Tilsynet fortsætter i 2015, for så vidt angår den ene institution, som mangler at opfylde offentliggørelseskravene.

Fire af de udtrukne gymnasier havde ændret deres vedtægter. Den ene af disse institutioner havde ændret sine vedtægter før 1. august 2012 uden ministeriets godkendelse, og vedtægten viste sig at være i strid med gældende regler. De resterende tre institutioner havde ændret vedtægter efter 1. august 2012. Den ene af institutionerne havde udformet vedtægterne, så de ikke længere var i overensstemmelse med gældende regler. Der har været ført en løbende dialog med de to institutioner, der ikke opfyldte lovgivningens krav, og begge har bragt forholdene i orden, således at vedtægterne stemmer overens med gældende regler.

Blandt de otte udtagne institutioner for erhvervsrettet uddannelse blev der i 2014 efter afslutningen af tilsynet med overholdelse af offentliggørelseskravene iværksat et ad hoc tilsyn med en af institutionerne,

Tabel 9. Resultat af vedtægtstilsyn på det regulerede område i 2013 og 2014

Institutionstype	Antal institutioner	Antal institutioner i stikprøven**	Antal institutioner i stikprøven, som ikke har opfyldt offentliggørelseskrav	Institutioner i stikprøven med ændrede vedtægter	
				Antal institutioner i stikprøven med ændrede vedtægter	Antal institutioner hvis vedtægter ikke er i overensstemmelse med gældende regler
Almene gymnasier	*122	10	10	4	2
Institutioner for erhvervsrettet uddannelse	*90	***8	7	1	1
I alt	*212	18	17	5	3

* Tallene er baseret på 2013-tal fra Undervisningsministeriets regnskabsportal

** Stikprøven er udtaget af institutioner med vedtægter godkendt før 1. august 2012

*** Der er udtaget 10 institutioner i stikprøven, men tilsynet med to af institutionerne gennemføres først i 2015

fordi institutionen efterfølgende vedtog nye vedtægter, som ikke var i overensstemmelse med de gældende regler i lovgivningen, herunder reglerne vedrørende sammensætning af institutionens bestyrelse. Der pågår en dialog med institutionen med henblik på, at vedtægtsforholdene bringes i orden.

Institutioner på det frie område

Tabel 10 viser resultatet af vedtægtstilsynet på det frie område. Der har i alt været udtaget 52 institutioner til tilsyn.

Tabel 10. Resultat af vedtægtstilsyn på det frie område i 2013 og 2014

Institutionstype	Antal institutioner	Antal institutioner i stikprøven**	Antal institutioner i stikprøven samt nyoprettede institutioner, som ikke har opfyldt offentliggørelseskrav	Institutioner i stikprøven med ændrede vedtægter	
				Antal institutioner i stikprøven med ændrede vedtægter	Antal institutioner hvis vedtægter ikke er i overensstemmelse med gældende regler
Frie grundskoler (friskoler og private grundskoler)	*491	33	33	15	12
Private gymnasieskoler	*20	3	3	0	0
Nyoprettede frie grundskoler og private gymnasier	**16	(ikke relevant)	**16	(ikke relevant)	(ikke relevant)
I alt	*527	36	52	15	12

* Tallene er baseret på 2013-tal fra Undervisningsministeriets regnskabsportal og omfatter som udgangspunkt ikke kombinerede institutioner

** De 16 nye skoler omfatter 13 nye frie grundskoler og 3 nye private gymnasier, hvoraf 2 er nye gymnasier, der er blevet godkendt i kombination med to eksisterende frie grundskoler

*** Stikprøven er udtaget af institutioner med vedtægter godkendt før 1. august 2012

Det fremgår af tabellen, at ingen af de 36 frie skoler i stikprøven opfyldte lovens krav til offentliggørelse. 15 frie grundskoler udtaget i stikprøven havde ændret deres vedtægter, og for 12 af skolernes vedkommende var vedtægterne udformet, så de ikke længere var i overensstemmelse med gældende regler.

De skoler, der ikke havde ændret vedtægter, og de tre skoler, der havde ændret vedtægter i overensstemmelse med gældende regler, har efterfølgende bragt forholdene vedrørende kravene til offentliggørelse i orden.

De resterende 12 skoler, der havde ændret vedtægterne, så de ikke længere var i overensstemmelse med gældende regler, fik en frist til at indsende tilrettede vedtægter. Fristen lå i efteråret 2014. For 10 af skolernes vedkommende er behandlingen af vedtægterne, herunder behandlingen af opfyldelse af offentliggørelseskravene, endnu ikke afsluttet. For de resterende to skoler er behandlingen afsluttet, idet den ene skole er lukket, og den anden skole har rettet vedtægterne, så de opfylder lovens krav.

Pr. 1. august 2014 startede 16 nye skoler op, jf. tabel ovenfor. I september 2014 undersøgte styrelsen, om de godkendte vedtægter var blevet offentliggjort på skolernes hjemmesider med angivelse af de af loven krævede datoer.

Resultatet af tilsynet har vist, at ingen af skolerne opfyldte kravene til offentliggørelse. Der er blevet ført en løbende dialog med skolerne, men to af skolerne mangler fortsat at offentliggøre de relevante datoer.

Udover ovenstående stikprøvevise tilsyn er der modtaget en ekstern henvendelse, som har givet anledning til et ad hoc tilsyn. Tilsynet har drejet sig om manglende overholdelse af offentliggørelseskravene. Forholdet ses endnu ikke at være bragt i orden.

Styrelsen vil som opfølgning på det gennemførte tilsyn styrke vejledningsindsatsen på vedtægtsområdet i 2015, herunder drøfte regeloverholdelse med relevante skoleforeninger.

4.2. Resultatkontrakter

4.2.1. Formål

De selvejende institutioner har mulighed for at indgå resultatkontrakter for institutionernes øverste ledere og øvrige ledere på institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almene og private gymnasier samt voksenuddannelsescentrene. Undervisningsministeriet fastsætter retningslinjer for institutionernes brug af resultatkontrakter. Det fremgår heraf, at resultatkontrakten med den øverste leder har til formål at fungere

som styringsredskab for bestyrelse, understøtte dialog mellem bestyrelse og ledelse, samt skabe synlighed og gennemsækelighed omkring institutionens mål og resultater.

Styrelsen fører tilsyn med institutionernes brug af resultatkontrakter for den øverste leder. Formålet med tilsynet er at bidrage til at sikre kvaliteten af institutionernes brug af resultatkontrakter, så formålet med ordningen realiseres i videst muligt omfang.

4.2.2 Metode

Tilsynet med resultatkontrakter er opdelt i to analysefaser. Den første består i en screening af institutioner ud fra en række objektive kriterier, mens den anden består i en indholdsmæssig analyse af en mindre stikprøve af kontrakter, der er udvalgt på baggrund af screeningen.

I screeningsfasen sker udvælgelsen af institutioner til stikprøveundersøgelsen ud fra følgende kriterier:

- Uoverensstemmelse mellem kontraktens økonomiske ramme og institutionens årselevgrundlag.
- Om udbetalingen af resultatløn overstiger 25 pct. af lederens samlede faste løn (grundløn plus varige tillæg).
- Høje udbetalingsprocenter.
- Manglende overholdelse af kravet om offentliggørelse på institutionernes hjemmesider.
- Bemærkninger fra revisor for så vidt angår resultatkontrakter.

I den anden analysefase bliver de skoler, der udvælges ved stikprøve til nærmere analyse, bedt om at indsende deres respektive resultatkontrakter samt anden dokumentation for brugen heraf, herunder dokumentation for bestyrelsens evaluering af kontrakten. Dette materiale analyseres med henblik på en endelig udvælgelse af de skoler, der ud fra en helhedsbetragtning burde have størst gavn af at indgå i en dialog med styrelsen om hensigtsmæssig brug af resultatkontrakter. Ved konstatering af særlig mangelfuld eller uhensigtsmæssig anvendelse af resultatkontraktkonceptet kan konsekvensen være, at styrelsen tilbagekalder institutionens bemyndigelse til at indgå resultatkontrakter. Udvælgelsen af skoler til dialog sker på baggrund af følgende kriterier:

- Upræcise eller mangelfulde formuleringer af mål og evalueringskriterier.
- Manglende opfyldelse af kriterier for brug af ekstrarammen.
- Mangelfuld dokumentation for bestyrelsens evaluering af målopfyldelse.
- Manglende grundlag for høj udbetalingsgrad.

4.2.3. Resultat af tilsynet

Resultat af screeningen (tilsynets fase 1)

Som det fremgår af tabel 11 nedenfor har langt størstedelen af institutionerne overholdt retningslinjerne med hensyn til kontraktens økonomiske ramme. Det er således kun hos 4 pct. af institutionerne, at der ved screeningen er identificeret en de facto overskridelse af basisrammen og/eller ekstrarammen i forhold til institutionens årselevsgrundlag. Hertil kommer 8 pct. af institutionerne, hvor ekstrarammen synes at være lagt sammen med basisrammen, men det vurderes, at der i disse tilfælde sandsynligvis blot er tale om fejl i indberetningen af oplysninger, og ikke en reel overskridelse af den økonomiske ramme.

Tabel 11: Kontrakternes økonomiske ramme

Overensstemmelse mellem kontraktens økonomiske ramme og institutionens årselevsgrundlag:	
Ja	88 %
Nej	12 %
-En eller begge rammer overskredet	4 %
-Ekstraramme lagt sammen med basisramme ved indberetningen	8 %

Note: Procenttallene i tabellerne er ud af 218 institutioner

Screeningen for udbetaling af resultatløns i forhold til lederens samlede løn viser med visse metodiske usikkerheder, at udbetalingen af resultatløns for ingen af institutionerne overstiger 25 pct. af den øverste leders samlede faste løn. I screeningen er der også fokuseret på høje udbetalingsprocenter, da det af ministeriets retningslinjer fremgår, at en udbetalingsgrad på 100 pct. kun forventes i ganske særlige tilfælde, samt at der for skoler med høje udbetalingsprocenter forventes progression i det følgende års målfastsættelse. Som det fremgår af tabel 12 nedenfor er udbetalingsprocenterne generelt høje, idet der på over fire ud af fem institutioner er udbetalt mere end 80 pct., og heraf har 7 pct. af de 218 institutioner en maksimal udbetalingsgrad på både basis- og ekstrarammen. Den gennemsnitlige udbetalingsgrad er 85 pct.

Tabel 12: Udbetalingsprocenter

Udbetalingsprocent*	Procent af institutioner	Kumulativ procent
100 %	7 %	7 %
95 – 99,9 %	21 %	28 %
90 – 94,9 %	28 %	56 %
80 – 89,9 %	27 %	83 %
70 – 79,9 %	5 %	88 %
60 – 69,9 %	1 %	89 %
50 – 59,9 %	1 %	90 %
40 – 49,9 %	8 %	98 %
30 – 39,9 %	2 %	100 %

*Gennemsnit af basis – og ekstrarammen.

Af hensyn til inddragelse af medarbejdere og offentlighed omkring brugen af resultatkontrakter, er det ifølge ministeriets retningslinjer et krav, at institutionerne på deres hjemmeside offentliggør hhv. kontraktens indsatsområder, bestyrelsens vurdering af målopfyldelsen af de enkelte mål, samt den endelige udmøntning af resultatkontrakten udtrykt i procent. Styrelsen har gennemgået samt alle af de relevante institutioners hjemmesider med henblik på kontrol for overholdelsen af dette krav. Gennemgangen viste, at 87 pct. af institutionerne havde offentliggjort resultatkontraktens væsentligste dele på institutionens hjemmeside, mens 13 pct. ikke levede op til offentliggørelseskravet.

Institutionens revisor skal påse, at ministeriets retningslinjer for brugen af resultatkontrakter overholdes. Kun for så vidt angår 2 pct. af institutionerne, har revisor haft bemærkninger i forhold til institutionens brug af resultatkontrakter. Revisor har blandt andet påtalt manglende offentliggørelse af resultatkontrakten eller uklare kriterier for evaluering af indsatsen.

Resultat af stikprøveundersøgelsen af udvalgte institutioners resultatkontrakter (tilsynets fase 2)

På baggrund af screeningen beskrevet ovenfor har styrelsen ud fra en helhedsvurdering med udgangspunkt i de fem screeningsindikatorer i tilsynets første fase og med vægt på bemærkninger i revisionsprotokollaterne samt gentagne høje udbetalingsprocenter udvalgt i alt 12 institutioner til nærmere analyse af de seneste to års kontrakter samt dokumentation for bestyrelsens evaluering af kontraktens målopfyldelse. De 12 institutioner omfatter:

- 6 institutioner for erhvervsrettet uddannelse
- 5 almene gymnasier
- 1 voksenuddannelsescenter.

Af de 12 institutioner vil ni institutioner få en tilbagemelding fra styrelsen med enkelte bemærkninger. Tre af institutionerne er udvalgt til nærmere dialog om hensigtsmæssig brug af brug af resultatkontrakter. De tre institutioner er udvalgt på baggrund af eller flere af nedenstående kriterier:

- Upræcis og/eller mangelfuld målfastsættelse.
- Mangelfuldt evalueringsgrundlag.
- Manglende progression i målfastsættelsen ved høje udbetalinger.

Styrelsens tilbagemelding samt yderligere dialog med de udvalgte institutioner vil ske i starten af 2015.

4.3 A-kassernes administration af VEU-godtgørelse

4.3.1. Formål

Styrelsen fører tilsyn med a-kassernes administration af VEU-godtgørelse, der ydes ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Formålet med tilsynet er at sikre kvaliteten af a-kassernes administration, herunder at a-kasserne forebygger fejludbetalinger af VEU-godtgørelse.

4.3.2. Metode

Tilsynet med a-kassernes administration af VEU-godtgørelse består af to dele: Et decentralt tilsyn, der udføres af revisoren for den enkelte a-kasse, og et centralt tilsyn, der varetages af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, og som omfatter alle a-kasser.

Det decentrale revisortilsyn udgør en vigtig del af de informationskilder og kontrolmekanismer, som styrelsens centrale tilsyn baserer sig på. Hvert år foretager styrelsen en samlet gennemgang og sammenfatning af revisionen af a-kasserne, således at der skabes et overblik over, hvorvidt a-kasserne - i henhold til revisorerne - samlet set og hver for sig administrerer VEU-godtgørelsen betryggende. Styrelsen giver hver enkelt a-kasse en tilbagemelding på resultatet af gennemgangen. Hvis revisorerne har påpeget væsentlige fejl og mangler hos enkelte a-kasser, vil styrelsen indlede en dialog med de pågældende a-kasser med henblik på at afklare, hvilke problemstillinger der er tale om, og hvilke behov for forbedringer der er.

Nedenfor sammenfattes resultatet af styrelsens gennemgang og opfølgning på revisionen af a-kasserne for 2013.

4.3.3 Resultat

Gennemgang af og opfølgning på revisionen af a-kassernes administration af VEU-godtgørelse for 2013 er afsluttet. Alle 26 a-kasser har modtaget tilbagemelding fra styrelsen om gennemgangen af revisionen.

Generelt giver gennemgangen et indtryk af, at udbetalingen af VEU-godtgørelse og tilskud til befordring ifølge revisorerne sker på et betryggende grundlag og i overensstemmelse med reglerne. Desuden har revisor ingen steder udtrykt forbehold i påtegningen i årsregnskabet.

På baggrund af styrelsens gennemgang af årsregnskaberne og revisionsprotokollaterne har 15 a-kasser modtaget en tilbagemelding fra styrelsen med bemærkninger, mens 11 a-kasser har modtaget en tilbagemelding uden bemærkninger. De væsentligste

af styrelsens bemærkninger har omhandlet et eller flere uhensigtsmæssige forhold eller udfordringer, som revisor har bemærket i revisionsprotokollatet. Sådanne uhensigtsmæssigheder eller udfordringer kan være af varierende karakter. Det kan fx vedrøre it-relaterede udfordringer (systemnedbrud, utilstrækkelig sikkerhed og/eller intern kontrol mv.), differencer på regnskabsposter eller fejludbetalinger, som er blevet identificeret ved stikprøver. Udover de forhold som revisor har bemærket, har styrelsen over for en række a-kasser påtalt mindre væsentlige forhold, der vedrører formalia eller uoverensstemmelser i revisionsprotokollatet, fx uoverensstemmelse mellem de i regnskabet anførte udgifter og de statistiske oplysninger om aktivitetsgrundlaget herfor.

Af de a-kasser, som har fået bemærkninger om et eller flere forhold, er i alt fire a-kasser blevet bedt om at indsende yderligere redegørelse eller bemærkninger til styrelsen. Dette har blandt andet drejet sig om redegørelser for, hvordan den pågældende a-kasse vil følge op på revisors anbefalinger, forbedre arbejdsgange med henblik på minimering af fejl eller lignende.

Tabel 13 nedenfor giver en oversigt over, hvilke typer af tilbagemeldinger a-kasserne har fået fra styrelsen på baggrund af gennemgangen af revisionen. Bemærk, at samme a-kasse kan have fået bemærkninger om flere forhold.

Tabel 13. Resultat af styrelsens opfølgning på a-kassernes årsregnskaber og revisionsprotokollater for 2013

	Antal a-kasser
Tilbagemelding uden bemærkninger	11
Tilbagemelding med bemærkninger	15
- Bemærkninger vedr. fejludbetalt VEU-godtgørelser og/eller befordringstilskud identificeret ved stikprøverevision	4
- Bemærkninger vedr. it-relaterede uhensigtsmæssigheder eller udfordringer	4
- Bemærkninger vedr. regnskabsmæssige differencer	1
- Bemærkninger vedr. forretningsgange	2
- Bemærkninger vedr. mangelfulde/fejlagtige statistiske oplysninger	8
I alt	26
Indhentning af yderligere redegørelse eller bemærkninger fra a-kassen	4

Som det fremgår af tabellen har der hos flere a-kasser været uoverensstemmelse mellem de i refusionsregnskabet anførte udgifter og de statistiske

aktivitetsoplysninger. Med henblik på at sikre mere retvisende oplysninger fremover, har styrelsen dels bemærket sådanne uoverensstemmelser over for de pågældende a-kasser, dels foretaget en mindre justering af den skabelon, hvori a-kasserne indtaster disse oplysninger. Denne justering har virkning fra og med regnskabet 2014.

4.4 Specialpædagogisk støtte (SPS)

Specialpædagogisk støtte kan ydes til elever og studerende, der er optaget på en fri grundskole eller kostskole, en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen fører tilsyn med de frie skolers og ungdomsuddannelsesinstitutionernes administration af SPS-ordningen.

Tematisk tilsyn

Instruktion af elever med ordblindhed

I september 2014 indledte styrelsen tilsyn med ungdomsuddannelsesinstitutionernes anvendelse af tilskud til instruktion i it-startpakker til ordblinde. Styrelsen orienterede forud for tilsynet lederforeningerne for de respektive institutioner.

Styrelsen udtog i alt 20 institutioner til tilsyn på baggrund af en stikprøve. Udvælgelsen baserede sig på skoleåret 2013/2014, og institutionerne blev udvalgt efter et af følgende kriterier:

- Institutionen har søgt refusion på it-startpakke, men har ikke søgt refusion på instruktion. Dette mønster gør sig gældende ved flere end fire bevillinger (cirka 10 institutioner).
- Institutionen har søgt refusion på it-startpakke, men har kun søgt refusion på instruktion svarende til 20 pct. af bevillingen. Dette mønster gør sig gældende for flere end fire bevillinger (cirka 10 institutioner).

Alle udvalgte institutioner fik tilsendt et elektronisk spørgeskema med spørgsmål om institutionens praksis for at give instruktion og institutionens kendskab til, hvad instruktionstimerne skal anvendes til. Spørgeskemaundersøgelsen viste følgende:

- Institutionerne gav instruktion til elever med it-startpakker i varierende omfang.
- Flere af institutionerne vurderede, at de bevilgede 10 timer til instruktion er for meget i forhold til at dække elevernes behov, og at 1-2 timers instruktion er tilstrækkeligt.
- Det er et problem, at eleverne ikke møder op til instruktionen.
- Eleverne kender ofte programmerne.
- Der er stor forskel i elevernes behov.
- Institutionerne har praksis for opfølgning på instruktion.
- Manglende ansøgning om refusion skyldes en administrativ fejl.

To institutioner blev efterfølgende udvalgt til tilsynsbesøg, idet de i spørgeskemaet havde oplyst, at de sjældent gav instruktion til eleverne. Tilsynsbesøgene tog udgangspunkt i institutionernes praksis omkring instruktion og styrelsens forventninger til instruktion på baggrund af det bevilgede tilskud samt en faglig vurdering af behovet for opfølgning på instruktionsindsatsen over for den enkelte elev.

Begge tilsynsbesøg gav styrelsen indtryk af, at institutionerne var opmærksomme på, at der skulle ændres procedure for at få fokus på instruktionsindsatsen, og at institutionerne var indstillet på at arbejde med praksis for instruktion.

På baggrund af resultatet af spørgeskemaundersøgelsen og de to tilsynsbesøg vurderede styrelsen, at der fremadrettet er behov for at styrke kommunikationen med sektoren om praksis for instruktion til elever med it-startpakker. Der er behov for at drøfte følgende:

- Antallet af instruktionstimer
- Indholdet i instruktionstimerne
- Behovet for opfølgning på instruktion overfor eleverne.

Styrelsen vil i 2015 tage initiativ til at forbedre vejledningen om institutionernes instruktionsindsats på det administrative netsted spsu-net samt i dialog med sektoren. Denne vejledningsindsats vil blive fulgt op med et tematisk tilsyn i 2016.

Bilag 1: Vejledning af skoler og institutioner

Styrelsen har i 2014 udarbejdet og revideret en række vejledninger på nedenstående uddannelses- og institutionsområder.

Uddannelsesområder

Frie grundskoler

Styrelsen er i gang med at revidere vejledning om undervisningspligtens opfyldelse på en fri grundskole samt udarbejde en ny vejledning om evaluering af undervisningen og opfølgningsplan. Vejledningerne forventes færdige i maj 2015.

Frie kostskoler

Styrelsen er i gang med at udarbejde en ny vejledning om evaluering af undervisningen og opfølgningsplan, en vejledning om indholdsplaner samt en vejledning om opsyn med elever. Vejledningerne forventes færdige i maj 2015.

Danskuddannelser for voksne udlændinge

Styrelsen udsendte i september 2014 et informationsbrev til kommunerne, hvori det blev præciseret, hvordan tilsynsrapporterne skal udarbejdes, herunder en vurdering af undervisningens kvalitet, resultater og virkninger, jf. denne beretnings afsnit 2.7 om almen voksen- og efteruddannelse.

Institutionsområder

Institutioner på det regulerede område og frie område

Styrelsen har udarbejdet en opsamling for 2014 til de regulerede og frie institutioner om særlige forhold, som institutionerne skal være opmærksomme på i forbindelse med regnskabsaflæggelse. Ligeledes samles der op på forhold, som styrelsen har bemærket i forbindelse med gennemgang af regnskaber, som har givet anledning til en præcisering af gældende regler. Styrelsen har opdateret tilskudsinstrukserne, der fastsætter vilkår for beregning og udbetaling af tilskud fra Undervisningsministeriet og vejleder om korrekt opgørelse og indberetning af aktivitet m.m.

Endvidere er vejledningen vedrørende statens selvforsikring blevet ajourført. Endelig har styrelsen opdateret tilmeldingsblanketter vedrørende uddannelse omfattet af betalingsloven.

Styrelsen har i 2014 arbejdet med at ajourføre revisorerklæringerne på tilskudsområdet. Derudover har der pågået et arbejde med at opdatere revisionsbekendtgørelser, og det forventes, at opdateringerne træder i kraft i løbet af 2015. Derudover er revisortjek-listerne ajourført og offentliggjort med udgangen af 2014.

På det regulerede område har styrelsen opdateret konteringsvejledningen til institutionerne, vejledning vedrørende momskompensation samt en vejledning om udarbejdelse af årsrapport og målrapportering.

Tværgående vejledning

Digital hjemmesidevejledning

Styrelsen offentliggjorde i november 2014 en samlet digital hjemmesidevejledning om kravene til institutionernes hjemmesideoplysninger. Formålet med vejledningen er at give institutionerne et værktøj til at opfylde informationspligten og kvalitetssikre oplysningerne på deres hjemmesider. Vejledningen er målrettet institutioner for erhvervsrettet uddannelse, institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen, produktionsskoler, VEU-centre, VUC-centre, TAMU-skolen samt øvrige private udbydere, der er godkendt til at udbyde regulerede uddannelser.

Erhvervsskolernes og SOSU-skolernes lederforeninger samt Danske Erhvervsskoler og Gymnasiernes rektorforeninger har været inddraget i arbejdet.

Bilag 2: Styrelsens tilsynsområder

Uddannelsesområder

- Almen voksenuddannelse (avu)
- Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU)
- Danskuddannelse for voksne udlændinge
- Erhvervsfaglig grunduddannelse (EGU)
- Erhvervsuddannelse
- Forberedende voksenuddannelse (FVU)
- Grundlæggende voksenuddannelse (GVU)
- Grundskole
- Gymnasiale uddannelser (stx, hhx, htx, hf)
- Ordblindeundervisning for voksne

Skoler og institutioner

- Folkeskoler
- Frie grundskoler
- Frie kostskoler
- Institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse
- Institutioner for erhvervsrettet uddannelse
- Private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen
- Produktionsskoler
- Private AMU-udbydere
- Regionale og landsdækkende undervisningstilbud
-

Øvrige områder

- Administrative fællesskaber
- Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag
- A-kassers udbetaling af VEU-godtgørelse
- Modtagere af tilskud fra Sydslesvigudvalget
- Modtagere af tilskud fra puljemidler
- Nationalt Center for Undervisning i Natur, Teknik og Sundhed
- Specialpædagogisk støtte (SPS)
- Statsborgerskabsprøven
- Vedtægter